

A zöld kifehérítése, avagy rossz együtttható?

Ítélet a Kastamonu-ügyben



Fotó: Vajda György

Egy sajtóértesülés szerint október 14-én a szászrégeni bíróság elutasította a Kastamonu Románia Rt. keresetét, amelyet a március 29-i bírósági végzés ellen nyújtott be, így a cégnek ki kell fizetnie a 2,4 millió lejes bírságot, vagyis 29.000 köbméter fa ellenértékét. A büntetést egy 2015-ben végzett ellenőrzés után szabta ki a brassói erdészeti őrség. A cég képviselői azt állítják, hogy a rosszul alkalmazott átszámítási együtttható miatt volt a „félreértés”.

Vajda György

Előzmények

A „törvénytelen ségre” a szászrégeni Civil Kezdeményezés (Inițiativa Civică) szervezet akkori aktivistája – jelenleg az USR képviselője, Adrian Giurgiu – hívta fel a figyelmet. Többek között a képviselő hiúsította meg a préselt lemezekből ajtókat, laminált bútorlapokat gyártó, török tulajdonban levő cég azon szándékát, hogy a technológiájához szükséges enyvgyárat építsen a gyártelep mellé. 2021. október 23-án a cég közösségi oldalán közölte, hogy felvásárol hulladék faanyagot (sz.m.: ez nem az elhasznált faanyagot jelenti, hanem a fakitermelésből származó

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Tiszta lappal

November 19-én slam poetry előadást és workshopot tartanak Marosvásárhelyen Tiszta lap címmel. Az eseménynek a Közeg ad helyet, azonban mindössze 25 résztvevő lehet ott, a járványügyi intézkedések miatt.

2.

Egymásra mutogató nemzedékek

Az idők és fiatalok viszonyát gyakran a meg nem értés, a lesajnálás vagy a konfliktus jellemzi, holott a két nemzedék együttműködésében óriási lehetőségek rejlenek. Rendezni kell a konfliktusokat, tisztázni a sérelmeket, és a különbségekben rejlő értékeket felismerve keresni a nemzedékek közötti összhangot.

5.

Koraszülöttek világnapja

Marosvásárhelyen A koraszülöttségről tabuk nélkül címmel szerveztek beszélgetéssorozatot november 4-13. között, amikor a téma különböző vetületeit világították meg orvosok, fejlesztő szakemberek és érintett szülők segítségével.

6.

OPTICA OPTOFARM

A MŰANYAG ÉS ANTIREFLEXES MONOFOKÁLIS LENCSEKRE MOST **50% KEDVEZMÉNYT** ADUNK.

HA KEDVEZMÉNY A NYUGDÍJASOK SZÁMÁRA SZÓL, ÉRVÉNYES NYUGDÍJSZELVÉNY FELMUTATÁSÁVAL. AJÁNLATUNK NOVEMBER 30-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG TART.

www.optofarm.ro

Aktuális

Politikai bizalomdeficit

Antalfi Imola

Egyre csak mélyül a politikai válság, mivel a nagykoalíciósnak tervezett kormányt adó pártok semmiképpen nem tudnak megegyezni abban, hogy ki adja a kormányfőt az első körben. A pártok korábban már egyezségekre jutottak arról, hogy felváltva kormányoznak, mindenkinek lesz miniszterelnök-jelöltje. A szociáldemokraták esetében a jelölt Marcel Ciolacu, a liberálisok Florin Cîțu és Nicolae Ciucă közül választanak, a tegnapi, lapzártá közeli hírek alapján utóbbi tűnik esélyesnek. (A PNL-ben ez töréshez vezethet, ami egyértelműen a párt gyengülését eredményezi.) A két nagy párt harcol tehát a kormányfői poszt betöltéséért az első körben (az államfő a liberálisokhoz húz, természetesen), mindkettő úgy gondolja, neki jár a tisztség. A PSD a parlamenti többség apropóján, a PNL folytonosságát akar.

Baj lehet itt a bizalommal... Nem véletlen, hogy a pártok ragaszkodnak az elsőbbséghez, a második „váltást” bizonytalanok tartják, hiszen „ki tudja, hogy mi lesz addig”? Az, akié először a poszt, könnyen „vihet mindent”, mivel az ő és pártja pozíciója erősödik meg, az ő kormányprogramja mentén hozzák a döntéseket, az ő „holdudvara” jut gazdasági előnyökhöz, miközben a rotációs kormányzásban másodikként várakozó jelölt gyengül, kétségbeesetten igyekszik majd lépést tartani a történésekkel. Az eddigi koalíciókról ugyanis sok mindent el lehet mondani, azt azonban nem, hogy jeleskednének az egyezségek betartásában. Annál inkább egymás „háta szúrásában”. Ilyen politikai miliőben nem csoda, hogy

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER


18., csütörtök

A Nap kel
7 óra 28 perckor,
lenyugszik
16 óra 47 perckor.
Az év 322. napja,
hátravan 43 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:
max. 6 °C
min. 1 °C



Isten éltesse!

Ma JENŐ, holnap ERZSÉBET, ZSÓKA napja.
ERZSÉBET: héber eredetű, nyugati közvetítéssel érkezett hozzánk. Jelentése: Isten az én esküvésem. Önállósult becézése a Zsóka.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. november 17.

1 EUR	4,9491
1 USD	4,3747
100 HUF	1,3571
1 g ARANY	261,7470

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

127 új fertőzött

A járvány kezdetétől tegnapig (november 17-ig) Maros megyében 38.286 koronavírus-fertőzöttet azonosítottak. Tegnap 127-tel nőtt a megyében az új esetek száma, 26 korábbi fertőzöttnek pedig újra pozitív lett a teszt. A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság adatai szerint szerdán 428 koronavírus-fertőzöttet kezeltek a megye kórházaiban, 26-an fertőzés gyanújával voltak beutalva. Tegnapig 36.710-en gyógyultak meg, és 1477-en vesztették életüket a megyében a Covid-19 miatt.

A Máltai Szeretetszolgálat segítőhálója

A marosvásárhelyi Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei továbbra is várják azon idős, beteg vagy fogyatékkal élő személyek telefonhívását, akiknek (ingyen) segítségre lenne szükségük a bevásárlásban, a számlák kifizetésében, gyógyszerük kiváltásában és egyéb szolgáltatásokban. Tel.: 0772-034-410, munkanapokon 9–13 óra között.

Társasjátékvásár a Kultúrpalotában

A hét végén, november 19–21. között 7. alkalommal kerül sor a Játéknapiak nevű társasjátékvásárra, Románia legnagyobb ilyen jellegű rendezvényére, amelyet tavaly a járványhelyzet miatt online tartottak. Ezúttal a Kultúrpalotában lehet a különböző társasjátékokból válogatni péntektől vasárnapig. A játékok egy része a korábbi alkalmakhoz hasonlóan ki is próbálható. A vásár délelőtt 10 órától este 8 óráig tart, a helyszínen versenyek is lesznek. A belépés ingyenes.

Terápiás program Magyarózdton

A Bonus Pastor Alapítvány szervezésében december 2–5. között négy napos terápiás program lesz férfi és női szenvedélybetegnek és hozzátartozóiknak Magyarózdton. A felvétel előzetes személyes beszélgetés alapján történik. A függőség és önismereti programra november 26-ig lehet jelentkezni, a Maros megyeiek McAlister Magdolnát hívhatják a 0742-653-331-es telefonszámon.

Helyi termékek vására

November 19-én, pénteken 8–19 óra között tartják meg Marosvásárhelyen, a Rákóczi lépcső aljában az immár hagyományossá vált helyi termékek vásárát. A megyeszékhelyen közel 5 éve kerül sor minden hónap harmadik péntekén a Local Farmers' Market vásárra, ahová a helyi termelők és kézművesek az évszaknak megfelelő termékekkel várják a látogatókat. A tél közeledtével a novemberi vásáron lehetőség lesz feltölteni az éléskamrát friss idényzöldséggel, ízletes befőttel, sajtfélékkel és hentesáruval, édességekkel, de különleges kézműves termékek, natúr kozmetikumok közül is válogathatnak a vásárlók.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Slam poetry est

Tiszta lappal

November 19-én slam poetry előadást és workshopot tartanak Marosvásárhelyen Tiszta lap címmel. Az eseménynek a Közeg ad helyet, azonban mindössze 25 résztvevő lehet ott, a járványügyi intézkedések miatt. Akik részt szeretnének venni rajta, privát üzenet formájában jelezhetik a szervezőknek a Slam Poetry Marosvásárhely Facebook-oldalán. Ugyanitt lehet majd követni az élő közvetítést is.

Nagy-Bodó Szilárd

Az eseményről Labancz Dávid főszervezőt kérdeztük.

– Mitől lesz különleges a pénteki slam?

– Szerintem már a neve, a Tiszta lappal, is sokat elárul vagy legalábbis gondolkodásra ösztönzi az embereket. Azért is választottuk ezt a nevet, mert már nagyon rég nem volt élő slam poetry esemény Marosvásárhelyen. A nyáron Szovátán tartottunk egy Open Mic-et, ami azt jelenti, hogy bárki elmondhatta, felolvashatta a szövegét. Ezenkívül nem sikerült olyan rendezvényt szervezni, amelyen fizikailag is részt vehettek volna az érdeklődők. Fontos kiemelni, hogy a pénteki esemény nem teljesen nyitott, a koronavírus-járvány megfékezése érdekében hozott intézkedések miatt. Tehát az e heti rendezvény szűk körű

lesz, ami a fizikailag is jelen lévő emberek számát illeti. Maga az esemény felépítése leginkább a workshopokhoz hasonlítható. A járvány előtt még tartottunk olyan előadásokat, ahol nagyobb közönség volt, több fellépő, és bárki szabadon mondhatott szöveget, ez lenne az Open Mic. De volt egy másik kategória is: a workshopok. Ezeknek az a lényegük, hogy együtt legyen a csapat, és új emberek csatlakozzanak, illetve közösen tudjunk fejlődni, szövegeket írni, különböző gyakorlatokat elvégezni. A mostani rendezvény elsősorban workshop lesz, tehát ott lesz a csapat, és új emberek jelentkezését is várjuk. Az est első felében a workshop lesz, a második felében pedig vagy a workshopon alkotott szövegeket fogjuk felolvasni, vagy bármilyen más szöveget, amit a résztvevők magukkal hoznak. Személyesen 25 személy lehet ott, de az est második felét online is fogjuk közvetíteni a Slam Poetry Marosvásárhely Facebook-oldalán. Kiemelném, hogy a zöldigazolványt kötelezően fel kell mutatni a bejáratnál. A létszám tehát



Az esemény borítóképe Forrás: a Slam Poetry Marosvásárhely Facebook-oldala

minimális, de reméljük, hogy a hangulat és a lelkesedés ellensúlyozni fogja ezt a korlátozást.

– Milyen érzés úgy kiállni a mikrofon elé, hogy nincs ott a közönség, vagy csak elenyésző számban vannak ott emberek? Régebb a slameket a G. Cafében tartottátok, ahol számos ember figyelte az előadást...

– Ez az utóbbi időszakban sajnos már megszokottá vált a különböző előadóművészetekben. Hiszen számos területen közönség nélkül zajlottak a performance-ok. Emlékszem az első alkalomra, amikor úgy tartottunk slam poetry eseményt, hogy kamerának beszéltünk. Ott voltunk körülbelül 10-en, a fellépők, akik szöveget mondtak, de mindenki nagyon üresnek érezte, nagy volt a csend, hiányzott a közönség energiája, az interaktivitás. A slam poetrynek a közönség nagyon fontos része, mind az eseménynek, mind az előadásnak. Ott vannak az elismerő csettintések vagy a nemtetszést kifejező dobogtatások. Ezek azonnali visszajelzések, és a slammer rögtön érzi, hogy amit mond, hatással van a nézőkre, át tudta adni az üzenetet. Közönség nélkül nehéz és sokszor száraz. Mondok egy másik példát: gondoljunk a focimeccsekre, amikor nincs közönség, az egy óriási mínusz. Ennek ellenére úgy látjuk és azt tapasztaljuk, hogy van igény rá. Számos alkalommal feltették nekünk a kérdést, hogy mikor lesz újra esemény? Örvendünk, hogy még van lelkesedés és lendület. Reméljük, minél hamarabb vissza tudunk térni abba az élő szférába, ami a slam poetryt valóban azzá teszi, ami.

A divat mint önkifejezés – az Erdély TV műsorában

Sokat vitatott állítás, hogy a ruha teszi az embert. Az viszont vitathatatlan, hogy az öltözködés az önkifejezés része, és igen sokat elárul rólunk, hogy milyen ruhadarabokat választunk és viselünk nap mint nap. A divat az emberi kultúra részének, az önkifejezés egyik eszközének tekinthető. A múlt század ruhadarabjai talán többet elárul-

tak a viselőjükről, mint korunk ruházati cikkei. Az anyag, a forma, a színhasználat szavak nélkül beszélt az emberről: például azt, hogy milyen társadalmi réteghez tartozik az illető.

A műsor csütörtök este 9 órától az Erdély TV képernyőjén és YouTube-csatornáján követhető.

Felmérés a marosvásárhelyiek zenei igényéről

A marosvásárhelyi Rocksuli kutatást végez a lakosok zenei ízléséről, igényéről. Emellett olyan kérdésekre keresnek választ, mint az, hogy mennyire tartják fontosnak a zenét, a zeneoktatást, ismertek-e a nagyközönség körében a helyi zenekarok, előadók.

A kutatás távlati célja a városi zenei élet fellendítése, a helyi zenészek és zenekarok támogatási rendszerének kialakítása. A beküldött válaszok elemzése után a kutatás eredményeit nyilvánosságra hozzák, és a döntéshozók számára is elérhetővé teszik, hogy realitásabb képet kapjanak a marosvásárhelyi zenei életéről, figyelembe véve ennek a művészeti ágának a támogatási igényét. A kérdőív kitöltése

mindössze két-három percet vesz igénybe, ezzel a válaszadók segítik a kutatást kezdeményezőket abban, hogy pontosabban körvonalazzák a zenei helyzetképet Marosvásárhelyen, ezért felkérjük az érintetteket (marosvásárhelyi lakosokat), hogy minél nagyobb számban kapcsolódjanak be a kutatásba. A kérdőív megtalálható a Facebookon, a marosvásárhelyi Rocksuli oldalán, valamint a következő közvetlen elérhetőségen:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfx5F5iwENbCESdhPzPwWax-sqfjyEgYUehIndStXBBCML-ZIw/viewform?usp=sf_link
(v. gy.)

RENDEZVÉNYEK

Generációk világa – az Incze család kiállítása

Ritka alkalom, amikor egy egész művészcsalád életművébe tekinthetnek be az érdeklődők. Erre teremt lehetőséget a Generációk világa című kiállítás, amelynek megnyitója november 18-án, csütörtökön (ma) 16.30-kor lesz a marosvásárhelyi Bernády Házban. A tárlat az Incze család három nemzedékének – a több mint négy évtizede elhunyt id. Incze István festőművész és a már szintén nem élő felesége, Incze Sárkány Ilona iparművész, fiuk, ifj. Incze István fotóművész és a festőművész unoka, Incze István Botond – alkotásaiból mutat be váloga-

tást. A rendezvényen könyvbemutató is lesz, Incze Annamária Isten szolgálatában című illusztrált verseskötete kerül közönség elé. A kiállítást Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

Gabi és a repülő nagypapa

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban november 19-én, pénteken 18 órától a Gabi és a repülő nagypapa című mesejáték látható. Rendező: Vidovszky György. 21-én, vasárnap délelőtt 11 órától a Fogadó a kíváncsi hörcsöghöz című előadást játssza a társulat. A helyek száma a járványügyi helyzet miatt korlátozott, ezért előzetes telefonos foglalás szükséges a 0740-566-454-es számon. A 12 éven felüli nézők a védettség bizonyításával vehetnek részt az előadáson.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.



6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kelemen Hunor: pártelnök kell legyen a kormányfő

Kelemen Hunor szerint a nagykoalíciós kormány csak akkor lesz működőképes, ha valamelyik pártelnök lesz a miniszterelnök, a másik két párt elnöke pedig miniszterelnök-helyettesi tisztséget vállal a kormányban.

Az RMDSZ elnöke erről kedden beszélt a magyar közmédiának, miután Florin Cițuval, a PNL elnökével, illetve Marcel Ciolacuval, a PSD vezetőjével tárgyalt a közös kormányprogram megvitatásáról. Rámutatott: a koalíciós egyeztetéseken a közpolitikák irányát, a parlamenti együttműködést kell majd hétről hétre megbeszélni, a döntéseket azonban a kormányon belül kell meghozni, nem lehet arra várni, amíg a kormánytagok a pártvezetéssel konzultálnak. Ahhoz, hogy a kormányzat jól működjön, a koalíciós pártok elnökeinek kell a kormányt vezetniük.

Azért sem lenne jó mással próbál-

kozni, mert egy másik tisztségviselő kinevezése később az illető párton belül feszültségeket okoz – magyarázta az RMDSZ elnöke.

Mivel mindkét román párt igényt tart a kormányfői posztra, felmerült, hogy egymást váltva töltsék be a tisztséget. Arra a kérdésre, hogy ebben a „vétel-forgóban” az RMDSZ is részt venne-e, Kelemen Hunor azt mondta: ez így lenne elv szerű, de tisztában van azzal, hogy egy magyar nemzetiségű kormányfő kinevezését sokan előítéltekkel fogadnák Romániában, az RMDSZ pedig a legkisebb pártként nem támasztott olyan feltételt, hogy csak akkor vesz részt a koalícióban, ha ő adhatja a miniszterelnököt.

Az RMDSZ elnöke beszámolt arról, hogy nehezen haladnak az egy hete kezdődött kormányalakítási tárgyalások. Eddig a közös kormányprogram kialakításán dolgoztak, de ezt sem sikerült még

lezárni, mert komoly szemléletbeli különbségek vannak a pártok között. Egyebek között az adópolitikáról, a szociális juttatásokról folyik a vita.

Abban egyetértenek, hogy a törvény által előírtnál jelentősebb nyugdíjemelése van szükség, de további költségvetési elemzésekre is, hogy megállapodhassanak ennek mértékéről. Az RMDSZ a kisnyugdíjasokat akarja védeni oly módon, hogy járandóságukat legalább az infláció mértékével emeljék, a gyermeknevelési támogatás terén pedig új – adókedvezményekre épülő – megközelítést javasolt.

A megoldatlan problémák és feszültségek miatt Kelemen Hunor kizártnak tartja, hogy – az eredeti célkitűzéseknek megfelelően – még ezen a héten a parlament elé terjesszék az új kormány programját és névsorát: erre az RMDSZ elnöke szerint jövő hét elején kerülhet sor. (MTI)

A járványügyi korlátozásokat megsértő vendéglátóhelyek bezárásáról döntött a parlament

A járványügyi korlátozásokat következéskor megsértő vendéglátóhelyek ideiglenes bezárásáról fogadott el törvénymódosítást kedden a képviselőház.

A szenátus által már korábban jóváhagyott, kihirdetésre váró jogszabály szerint azokat a vendéglátóhelyeket, amelyeket már megbírságotk azért, mert nem tartották be a járványügyi hatóságok nyitvatartási vagy a kapacitásuk kihasználására vonatkozó előírásait, a kihágás megismétlődése esetén 15 napra bezárathatja az ellenőrzést végző hatóság.

Amennyiben ezt az intézkedést sem tartják be, 30 napra kerül hatósági pecsét a vendéglátóhely bejáratára, ennek eltávolítása pedig már bűncselekménynek

minősül, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel sújtható.

A szigorúbb fellépés szükségességét Lucian Bode belügyminiszter vetette fel még márciusban, a járvány harmadik hullámának felívelő szakasza idején, amikor a rendőrség azt tapasztalta, hogy hiába bírságotk meg a tiltás ellenére nyitva tartó klubokat és éjszakai szórakozóhelyeket, azok továbbra is megsértik az előírásokat, mert bevételük jelentősen nagyobb, mint a kiszabható bírság.

A képviselőház egészségügyi szakbizottságában közben még mindig nem tudtak megállapodni a pártok a zöldigazolvány munkahelyi bevezetéséről szóló törvénytervezet végleges szövegéről. A jogszabály tervezete október 27-én nem kapta meg a szenátusban az elfogadásá-

hoz szükséges minősített többséget. A szenátusi változat a teljes állami szektorra és minden olyan irodaépületre kiterjesztené az uniós digitális Covid-igazolvány használatát, ahol több mint ötven ember tartózkodik.

A képviselőházi szakbizottságban olyan módosító javaslatokról folyik a vita, amelyek értelmében az oltatlanok rendszeres tesztelésének költségét egy ideig állami költségvetésből fedeznék.

Romániában már tetőzött a járvány negyedik hulláma, a napi esetszámok negyedik hete, az elhalálozásoké pedig két hete csökkenni kezdtek. A negyedik hullám tetőzése óta 20 ezerről 14 ezerre esett vissza a kórházi kezelésre szoruló fertőzöttek száma, az intenzív terápiás részlegek azonban a legtöbb kórházban még mindig tele vannak. (MTI)

Ötletelések

A könyvvásár után sok ötletadó, vitázó támad, mondhatnánk, az ismert román közmondást jócskán átalakítva. Tény, hogy bizonytalan volt a megtartása, az utolsó percig az ideiglenességben (idegességben) tartották azt, mi nem a szervezőkön múlott, hanem azok bája, akikre a szervezők számítottak. Persze a legnagyobb maga a mindent elhárító pandémia volt, sőt már-már pandemencia. Végül találtak egy pompás helyet, amely nagy lehetőségeket rejt magában. Ez ugyanúgy a város szívében van.

A vár. Az az épület, amely Vásárhely történelmének bizonyosan legrégebbi tanúja. Volt időszak a múlt században, midőn le akarták bontani felelős, megfontolt városatyák. Szerencsére elmúlt nekik. A vár mindannyiunk tudatában vagy tudatalattijában ott van, vásárhelyiségünk egyik pillére. Sokáig elzárták előlünk. Férfiközpontú volt, a férfisovinizmus szimbóluma. Kaszánya volt és hadkiegészítő parancsnokság.

Hej de sok berukkolt magyar (és nem magyar) legény keserveinek kezdete! A vitézy tettek eredője háborúban és békében. És kapujában sok kislány sirdogált. Ha igaz van a népdalnak és a katonanótáknak. De azért egyet szögezzünk le: a jelen volt könyvvásárból és az élő, működő mai múzeumi státusából visszatekintve arra a közel 250 évre, mely alatt várcsunk a militarizmust szolgálta, rámondható: Inter arma silent musae, vagyis fegyverek között hallgatnak a műszak.

Ez volt a legjobb választás az adott körülmények között és dacára. A kupola. Igaz, csak tizenkét kiadó fért ott el, de veszik ezt össze magos Déva várának tizenkét kőmivesével. Itt csak építettek három napon át, és nem omlott össze éjjelente. Csak megerősödött a könyves vár fala. Nem kellett befalazni a szellemet, hogy megálljon az építmény.

És innentől kezdve könnyen elszabadulhat a fantázia. Mert végeredményben több tér, tágasabb helyszín áll a vásárló, (még) olvasó, a nyomtatott betű és a digitális szövegértő közönség kényére, izlésére és ficamaira, kényelmére, kedvére, rendelkezésére. A kupola (vö. Párizs – a Louvre-udvar üvegpiramisával) pompás kiindulópont. Ott lehet a vásár évi választott vendégeinek (irodalmának) központi rendezvénye, kiállítása. De rendelkezésre állnak bástyák, a múzeum központi épülete, az egykori parancsnokság egyemeletes építménye, előadóterme, a volt Museum café, ott van a keleti várfallal párhuzamosan futó hosszú épület két szintje, a valamikori hadiraktár (manutancia). Ezeket mind ki lehetne kölcsönözni évente három könyves napra a vár

fenntartójától, a városházától, avagy polgármesteri hivataltól és múzeumtól. Felváltva, helyiségekhez alkalmazva és alkalmazkodva.

Bejárás. Aki bírja a hegymászást, annak ott a meredek vagy kevésbé meredek Avram Iancu – Rákóczi utca és a kapubástya. Aki meg a szelíd sétát kedveli, annak a Bethlen Gábor/Regina Maria/Május 1./szinte Anto... sétány szélesre tárt bejárata. És átsétálható maga a vár területe. Széthúzva a kirakóvásiárt – levegősebb. E három napra kitelephülhet ide valamely bankfiók, hogy a könyvvásárban a magát elszámító (törzs)vásárló pénzt vehessen fel az automatából. És lennének éttermek azoknak, akik a könyvünnep alatt megéheznek. És a könyvvasarok elmeheessenek nassolni, kávézni, valamit sebtiben bekapni. A terület kiválóan alkalmas író- (majdan) olvasó találkozók megrendezésére. Csöndesebb terek a zajos könyvsikerekhez (!).

Nos, a bökkénő. Az időpont. A szervező könyves céh vezetői, a vásár kigondolói és kezdeményezői ragaszkodnak a novemberhez. Azzal érvelnek, hogy a jó közönség, eme ezerfejú cészár (a színházi szóhasználatból kölcsönözve) megszokta már a novemberi beosztást, órarendet. És persze a színházat mint előcsarnokot. Lehet, magam is rendszerint nagyon várom a novembert többirányú érdeklődésem okán.

Na de ha szeptemberre vinnék át, oda időzitenék?! Egy kísérletet megér.

Számos előnye van: az emberek már visszazivárogtak a nyári szabadságukról nagyjából-egészében. Az iskolák megkezdődtek. Az idő ősziesen szép, a napos órák száma több, a világosság tovább tart. A levegő nedvességtartalma nem nagy (remélem, nem cáfolnak reám a meteorológusok), tehát sátrak-bódék is igénybe vehetők a kínálat terítésére. Nincs sár (reméljük), mondom, a színhelyek a várfalakon belül (intramuros) bejárhatók gyalogosan, sétálva. Választhatunk, hol kezdjük, mit hagyunk ki. Talán a kerekesszékes megközelítést kellene jobbitani. És vannak padok, ahová leülhet a közönség, ha belefárad a könyvességbe, beszélgethet. A frissen vásárolt könyvet kezébe veszi, máris olvashatja. És ugyanúgy sátrak tehetők ki a „Bulevárd” hosszú folyosójára vagy annak várközeli, melléki szakaszára. Szabadtéren, mint a Forgatag alkalmával. Ne zavarjon a túl közeli két időpont. A Forgatag inkább a mititejéről és söréről szól, csatolmányként kultúrával, koncerttel. (En így szimatoltam volt.)

Ambátor Bethlen Gábor sem szólna semmit, mert a fejedelem maga is könyvolvasó volt, és látná odafentről, hogy nem pazarolta kegyét, privilegiumát használatra e vásárvárosra, amikor szabad király(i) könyves várossá rangemelte.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Ország – világ

Nyáltesztek – még nincs módszertan

A nyáltesztek használata nem igényel egészségügyi szaktudást, sem különleges munkakörülményeket – tájékoztatott szerdán az egészségügyi minisztérium, rámutatva, hogy ezekkel a nem invazív gyorstesztekkel ki lehetne szűrni a tünetmentes, de megfertőződött tanulókat a fertőzés korai stádiumában. A hatályos jogszabályok nem zárják ki a tesztek otthoni alkalmazását. Emiatt a nyálmintából otthon végzett nem invazív antigengyorstesztek használatáról szóló döntés meghozatala az oktatási rendszerre hárul – áll az egészségügyi tárca közleményében. Amennyiben egy nyálteszt eredménye pozitív, az illető tanuló el kell küldeni RT-PCR teszt vagy antigengyorsteszt elvégzésére, mutat még rá a tárca. A minisztérium emlékeztet, hogy a nyáltesztek bevezetését az oktatási minisztérium kérte idén februárban, és ugyanakkor használati útmutatót is az egészségügyi szakemberektől. Az egészségügyi minisztérium támogatni fogja az oktatási tárcát, hogy kidolgozhassa a tesztelés módszertanát, amit közös miniszteri rendeletbe foglalnak – olvasható a közleményben. (Agerpres)

Marcel Ciolacu kormányfőjelölt

Elnökét, Marcel Ciolacut javasolja miniszterelnökjelöltnek a Szociáldemokrata Párt (PSD). A PSD országos politikai tanácsa szerdai ülésén hozzájárulást adta ahhoz, hogy a koalíciós pártok felváltva irányítsák a kormányt, ugyanakkor egyöntetű döntés született arról is, hogy Marcel Ciolacu lesz a kormányfőjelöltjük – nyilatkozta a testület ülése után a párt első alelnöke, Sorin Grindeanu. A politikus szerint ennek alapján „magától értetődő”, hogy a párt ragaszkodik az elsőséghez a miniszterelnöki tisztséget illetően. Az első alelnök hozzátette, a PSD országos politikai tanácsán belül „nincs szükség csoportterápiára”, egymás biztatására, hiszen az a tény, hogy a PSD nyerte meg a parlamenti választásokat, feljogosítja az alakulatot arra, hogy a rotációs kormányban elsőként töltsen be a miniszterelnöki tisztséget. Az egy évvel ezelőtt létrejött jobboldali koalíció alakításakor a Nemzeti Liberális Párt is arra hivatkozva követelte magának a kormányfői tisztséget, hogy nagyobb frakcióval rendelkezik, mint a Mentsétek Meg Romániát Szövetség. (Agerpres)

3535 új koronavírusos megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 3535 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, több mint 48 ezer teszt eredményének feldolgozása nyomán – közölte szerdán a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Az új esetekkel 1.752.103-ra nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Közülük 9869-en újrafertőződtek, nekik az első megfertőződéstől számított 180. nap után lett ismét pozitív a tesztjük. Ugyanakkor 1.606.820 személyt gyógyultnak nyilvánítottak. Országsszerte 27 szabad intenzív terápiás ágy áll rendelkezésre Covid-19-betegek kezelésére, leszámítva azokat, amelyeket az alapbetegségük mellett koronavírusos is megfertőződött pácienseknek különítettek el különböző kórházban – tájékoztatott a GCS. (Agerpres)

Megoldást ígérnek

Raluca Turcan munkaügyi miniszter szerdán megoldást ígért a munkanélküli-segély biztosítására valamennyi előadóművész számára. Közleménye szerint a tárcavezető kedden találkozott az előadóművészeket tömörítő MUZE egyesület képviselőivel. A megbeszélés témája a szerzői jogi szerződés alapján nyújtott munkanélküli-segély volt. Raluca Turcan emlékeztetett: egy hatályban lévő sürgősségi rendelet szerint az országos bruttó átlagbér 75 százalékának megfelelő munkanélküli-segély jár azoknak a szerzői jogi szerződéssel rendelkező személyeknek, akiket érintenek a koronavírus miatti korlátozások. A MUZE egyesület azonban felhívta a figyelmet arra, hogy a munkanélküli-segély igényléséhez szükséges formanyomtatványból kimaradt az előadóművészek több kategóriája, akik emiatt elesnek a juttatástól. A tárcavezető ígéretet tett arra, hogy miniszteri rendelettel pótolja ezt a mulasztást. (Agerpres)

Politikai bizalomdeficit

(Folytatás az 1. oldalról)

bizalomdeficittel küszködnek a pártok. A felváltva kormányzás pedig akár kísérletinek is nevezhető, hiszen nincsenek előzményei Romániában.

Miközben a jelöltháború javában dúl, a koalíciós kormányprogramot még nem ismerjük. Néhány szocdem ígéretmorzsát hintettek el csupán, ami nyugdíjmeléssel, béremeléssel kapcsolatos, legyen min csámcsogjon a nép. Pedig igazából a kormányprogramok ütköztetése és egymáshoz igazítása volna a tét, amit a rotáció során mindkét, felváltva kormányzó pártnak be kellene tartania. A PSD-PNL amolyan két dudás egy csárdában módján viselkedik, ami sajnos stabilitás helyett bizonytalanságot hozhat a továbbiakban.

Ítélet a Kastamonu-ügyben

(Folytatás az 1. oldalról)
hulladékot, rossz minőségű kisebb rönköket, ágakat, gallyakat, illetve a körfűrészelés után maradt szél-deszkákat), azonban a fuvarlevélben szereplő köbmétert átszámolják tonnára, és így veszik át a szállítótól. A képviselő állítása szerint tulajdonképpen „a feketepiacról vásároltak fát, amelyet kiféherítve dolgoztak fel. Ez a pénzmosáshoz hasonló művelet, csak lopott fával történik”. A civil szervezet képviselői értesítették az illetékes hatóságokat, és a brassói erdészeti felügyelőség ellenőrzést tartott a gyárban, ahonnan 2,4 millió lej értékben foglaltak le faanyagot. Az intézkedés ellen jogi keresetet nyújtott be a cég, míg végül 2021 márciusában a szászrégeni bíróság törölte az erdészeti őrség által kibocsátott jegyzőkönyvet és bírságot, és csak 7928 köbméter hiányt állapított meg 707.876 lej értékben. Ezt a döntést fellebbezték meg a hatóságok képviselői. A Maros megyei közigazgatási és pénzügyi bíróság jóváhagyta a szászrégeni bíróság eredeti határozatát, miszerint a 29.000 köbméter értékét kell kifizetniük.

Nincs pontos átszámítási együttható

Az ügygel kapcsolatosan felkerestük a cég vezetését. A gyárban Artemus Deac jogtanácsos fogadott, aki elmagyarázta az ő szemszögükből a helyzetet, illetve pontosított a sajtóban megjelent ügy kapcsán. Elmondta, hogy valójában 2013-ban jelentette fel a céget az említett civil szervezet, ezután az erdészeti őrség és az ügyészség kivizsgálta a panaszt.

A cég a beszállítókkal tonnában köti meg a szerződést, mert hulladék fát dolgoz fel, amit nehezen lehet köbméterben mérni. Ahogy megjön a szállítmány, a gyár bejáratánál levő mérlegre áll a gépkocsi,

lemérik a súlyát, átveszik a tonnában mért mennyiséget, és ennek alapján fizetik ki a faanyagot. A különbség abból adódott, hogy korábban (sz. m.: 2013 előtt) a vágtereken a rönkszállító autókra rakott fát folyóméterben (metristeri) vagy köbméterben (metricubi) mérték, és így jegyezték be a mennyiséget a fuvarlevélbe. Nem egységes rönköt szállítanak hozzájuk, amelynek átmérőjét és hosszát megmérve pontosabban meg lehet határozni a rakomány köbméterenkénti mennyiségét, az ágakból álló

nának, míg a gyengébbeknél 1 köbmétert 0,9 tonnának számítottak át. Valójában ezekkel sem tudják pontosan meghatározni az arányt, hiszen a fafajtától, állagától, az időjárástól, a száradási időszaktól is függ, hogy az erdőből kitermelt fa milyen súlyban kerül a feldolgozóhoz. A fakitermelést és -szállítást követő SUMAL rendszer bevezetése után is voltak eltérések. Ezeket a cég mindig lejelentette és megjelentette a dokumentumokban is.

A 2013-as feljelentés után a szászrégeni bíróság büntügyi vizsgálá-



Fotó: Vajda György

szállítmányt nehezebb átszámítani. Mi több, az erdőben nagyrészt gallyakkal megrakott jármű volumene a szállítás közben a rázkódástól összeesik, így ha köbméterben mérték, ez is eltérést okozhat a gyárkapuban mértékhez viszonyítva. A jogtanácsos azt is elmondta, hogy a feljelentés előtt az erdészeti őrség számos alkalommal ellenőrizte a szállítmányokat. Napokat álltak a képviselői a gyár átvételi részlegénél, megmérték a járműveket, és nem tudták pontosan átszámítani a köbmétert tonnává. A gyár szakértőivel közösen megállapították az átlagos átszámítási együtthatókat. Például a keményfa esetében 1,1 köbméter fát egy ton-

latot rendelt el, az ügyészség azt volt hivatott megállapítani, hogy a cég bűncselekményt követett-e el vagy sem. A kivizsgálás két évig, 2015-ig tartott. Mivel a bíró szakvizsgálatot rendelt el, az ügyészség ennek megfelelően járt el, és az általuk kijelölt szakcég megállapította, hogy a különbség nem 29.000 köbméter, hanem csupán 7928. A szászrégeni bíróság pedig ennek alapján hozta meg a döntést. Lezárta a büntvádi eljárást, és 25.000 lej bírságot (Proces verbal de constatare) szabott ki, illetve az említett mennyiség elkobzását, aminek az értéke 2,4 millió lej. Ugyanis fizikailag az említett mennyiség már nem létezik, csupán a hiányra kiszá-

mított értéket róhatják fel a cégnek. A jogtanácsos határozottan cáfolta, hogy „kiféheríték” a faanyagot, hiszen a cégnek nincs kitermelési engedélye, csupán szerződés alapján átveszik a hulladék faanyagot a kitermelőtől. A szászrégeni bíróság döntése ellen fellebbezett az erdészeti őrség, ragaszkodva ahhoz, hogy a valós hiány az általuk megállapított 29.000 köbméter. Ennek adott helyet legutóbb a fellebbezési bíróság. Még nem kapták meg az indoklást, így nem döntöttek a következő jogi lépésről.

A jogtanácsos szerint jelenleg a pénzmosás megelőzéséről szóló 746/2020-as kormányrendelet szerint járnak el. Ahogy azt észlelik, hogy eltérés van a köbméterben mért és a gyárnál tonnában átvételre vitt szállítmány között, értesítik az erdészeti őrséget, amely újraméri, átszámítja a mennyiséget, és a továbbiakban ő indítana kivizsgálást a kitermelő cég ellen vagy sem. Ez már nem a cég dolga. Artemus Deac tudomása szerint nincs olyan jogszabály, amely hozzávetőleges pontossággal (sz.m.: a fa állagára vonatkozó, korábban említett tényezőkre figyelembe vételével) leszögezné az átszámítási együtthatókat.

A replika jogán

A replika jogán a Kastamonu Románia Rt. sajtóosztálya a témát felvető sajtóhoz és szerkesztőségünkbe is eljuttatta hivatalos álláspontját. Ennek rövidített változata szerint (sz. m.: néhány kérdésre a jogtanácsostól választ kaptunk) 2013-ban a brassói erdészeti őrség ellenőrzése nyomán megállapította, hogy a Kastamonu Románia Rt. „29.000 köbméter fát vásárolt szárazanyag nélkül”. Ez nem igaz, hiszen a cég szerződések és hivatalos dokumentumok alapján (fuvarlevél, számla) vásárolja a faanyagot engedélyezett kitermelőtől. A replikában is megerősítették, hogy a vágtereken köbméterben mért faanyagot tonnában veszik át, a mennyiséget átlagegyüttható (coeficientii medii de transformare)

alapján számítják át, mivel nincs erre vonatkozó, megfelelően szabályzott eljárás, metodológia, így a cég szándékában sem volt csalni (nu a existat nicio intenție de fraudă). Ennek alapján óvta meg a cég az erdészeti őrség döntését, és ragaszkodik ahhoz, hogy a hiány a szakemberek által megállapított 7928 köbméter volt, nem 29.000.

A kecske és káposzta esete?

Bár indoklás hiányában nehéz véleményt mondani, az az érzésem támadt, hogy a végkifejlet a sokat idézett szólásmondás szerinti megoldás felé terelődik, miszerint „a kecske is jóllakjon, és a káposzta is maradjon”. A cég elismeri, a köbméterenként rönkszállító autókba rakott fát – bármennyire is jó a szándék – NEM lehet pontosan átszámítani tonnává, és így mindig lesz különbség. Szakmailag is elfogadhatóak az érvek, hiszen a hulladék fa köbméterét nehezen lehet megállapítani tonnában, illetve újra kellene mérni mindazt, ami szállítás után maradt, ugyanis a cég képviselői szerint a volumen a szállításkor csökken. Amennyiben az esetek többségében az átszámítási együtthatót a cég(ek) és a leszállító közötti szerződésben közös megegyezés alapján állapítják meg, akkor szükséges lenne valamiféle jogszabály (miniszteri rendelet, kormányhatározat, törvénymódosítás), ami a szakmai érveket figyelembe véve rögzítené fafajtánként az átszámítási együtthatót, és akkor ennek alapján lehetne lejelenteni a köbméterben mért veszteséget az erdészeti őrségnek. Mert ismerve a romániai helyzetet, elég nehéz megállapítani, hogy miként tűnik el a famennyiség, még akkor is, ha a kitermeléstől a feldolgozásig mindenki szabályosan jár el. Az esetet jelző Adrian Giurgiu jelenleg az USR képviselője, talán ennek kapcsán kidolgozhat egy erre vonatkozó jogszabályt, ha valóban az a szándéka, hogy rendet teremtsen a „rengetegben”.

A megígért utalványokat kiosztják

– Megkapjuk-e a 100 lejes utalványt, amit az oltakozóknak megígértek? – tette fel a kérdést egyik olvasónk, aki két középiskolás gyermekét oltatta be szeptemberben.

Mezey Sarolta

Szeptember elején, a Hivatalos Közlönyben való megjelenését követően lépett hatályba Cseke Attila ügyvivő egészségügyi miniszter azon rendelete, amelynek értelmében 100 lej értékű étkezési utalványra jogosultak azok, akik a koronavírus elleni oltás mindkét dózísát e dátumot követően megkapják. A rendelet szerint a beoltott személyek az oltóközpontokban vagy a családorvosnál vehetik át az utalványt, attól függően, hogy hol kapták meg a védőoltást. Eredetileg úgy volt, hogy a második oltást követő 60 napon belül lehet hozzájutni a voucherekhez, ez a határidő 6 hónapra módosult.

Az utalványokat a megyei közegészségügyi igazgatóságok juttatják el az oltóközpontokhoz, illetve a családorvosokhoz.

– Mi a helyzet Maros megyében? – tettük fel a kérdést dr. Ferencz Lorándnak, a megyei közegészségügyi igazgatóság helyettes igazgatójának.

– A szeptemberre esedékes utalványokat a közegészségügyi igazgatóság kiosztotta az oltóközpontokban, illetve a védőoltást végző családorvosoknak. Azok, akik szeptemberben oltatták be magukat, az oltóközpontban vagy az oltást végző családorvosnál átvehették, illetve átvehetik a vouchereket. Az oltóközpontoknak kell menedzselniük az utalványok további kiosztását. Tudomásunk van arról, hogy az utalványokat nem mindenki veszi át. A jogosultaknak kell elmenniük, érdeklődniük és átvenniük, mert ezeket nem küldik haza. Tehát utalvány volt, és jelenleg is van. A közegészségügyi igazgatóság most rendelte meg az október 1-10. közötti periódusra szóló vouchereket – mondta dr. Ferencz Loránd.

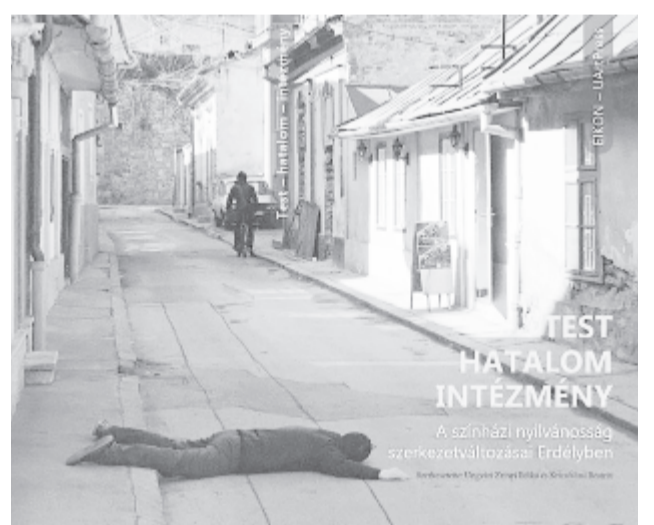
Test – hatalom – intézmény

Online könyvbemutató ma délután

Az Ungvári Zrínyi Ildikó és Kricsfalusi Beatrix által szerkesztett Test – hatalom – intézmény. A színházi nyilvánosság szerkezetváltozásai Erdélyben című kötet online könyvbemutatójára kerül sor ma, november 18-án délután 5 órától. A marosvásárhelyi és debreceni egyetemi oktatók szerkesztette, idén megjelent könyv interneten követhető ismertetőjét a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága szervezi.

A színház történetének és elméletének művelői számára ismert ténynek számít, hogy a kelet-európai diktatúrák hierarchikus struktúrái alapul szolgáltak a mai közház intézmények, továbbá a rendezői színház intézményes modellje számára, utóbbi használatán hatalmi struktúráját és gyakran eszközeit is. A hierarchikus struktúráknak, a hatalom mikrofizikájának a színházi nyilvánosságban való vizsgálata azért fontos, mert a pártállami rendszer idején artikulálódott színházi formákat és módszereket szükségképpen övezi a homály, a titok, az elhallgatás, a hatalom által elnémított valóságok anomáliái – a színház mai politikai és erkölcsi botrányai nagyrészt ebből az örökségből származnak. Kutatásunk kiindulópontja a mai erdélyi magyar színház strukturális problémái felől fogalmazható meg: milyen természetű és honnan származik az örökség, amellyel a mai művészeknek, színházi alkotóknak szembesülniük kell, miféle hatalmi, erkölcsi, esztétikai (és színésznévelési) rendszerek írják elő a színház, a bábszínház, a táncoktatás

működését, nyilvánosságban való részvételét. A vizsgálódásnak két kiemelt pontja az 1945 után kialakult színházi intézményes rendszer és nyilvánosság szerkezeti váltása, valamint az 1989-es politikai fordulat után átrendező színházi nyilvánosság, a maga intézményi szerkezeti és formanyelvi sajátosságaival – olvashatjuk az Eikon Kiadó és az UArtPress Kiadó (Bukarest – Marosvásárhely, 2021) gondozásában megjelent kötet ismertetőjében. A kiadvány szerzői: Adorján Beáta, Adorjáni Panna, Besenyei Gedő István, Imre Zoltán, Kricsfalusi Beatrix, Lázok János, Novák Csaba Zoltán, Novák Ildikó, Szabó Attila, Sz. Gál Boglárka, Ungvári Zrínyi Ildikó és Varga Anikó. Szövegromlás a könyvből: Koplalni, dolgozni, elhallgatni – A színész és a néző szerepeinek kitágítása – Sosem szerettem tálni magamat – „Utcasarki szemléltetés” – Ha nincs elég idő, akkor csak diktatórikusan lehet rendezni – A „fényképezőgép” szót tanítja színésztársának – Békés együttélés színházi demonstrálása – Színészi testeket radikálisan átíró jelmezek – Meg is örültem a rémületnek – A rezsím tart a professzionizálódástól – A mester emlékeztetőül osztogatja – Kritikai pozíció az állami intézményekkel szemben –



„Körbemeselés” – Nem létezik a működési támogatás fogalma – Az alávetettek lelkes partnerek lesznek az alávetésben – A Führer a polgári illúziószínházból ismert konvenciókat használta – Ideje átteni a színházi önfenntartás rendszerére – Színészládák a zálogházban – Elmenni a falig – Művészt alkotni annyira mint politizálni – Salvador Dali modorában – Az előadás akkor sikeres, ha bankettet szerveznek utána – Színház az alkoholizmus ellen Erdélyben – Nem egymás, hanem a drámaíró javára mondanak le szerzőségükről – A bábu nem saját akaratából ágal – Én vagyok még az igazgató? – Rajzolatok egy gorillát!

Az online könyvbemutatót a következő linkkel történő csatlakozást követően lehet részt venni: <https://us06web.zoom.us/j/81714001096>. (Knb.)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Egymásra mutogató nemzedékek

A generációk közötti konfliktus valószínűleg egyidős az emberiséggel, manapság azonban sokat változott a nemzedékek közötti kapcsolat. Míg egykor az volt a természetes, hogy a szülő tud többet, ő a tekintély, ma már ez bizonyos téren, például a digitalizáció tekintetében nem ilyen egyértelmű. A modern technika vívmányait sokkal jobban tudják kezelni a gyerekek, mint a szülei, gyakran a szülők, nagyszülők tanulnak a kisiskolás korú gyerekektől, nem pedig fordítva. Egy dolog biztos: a „bezzeg az én időmben”, vagy a „nekünk nem volt, és mégis felnőtünk” jellegű beszólások nem segítenek a generációk közötti konfliktusok feloldásában – állítja dr. Ferenczi Enikő mentálhigiénés szakember, aki Egymásra mutogató nemzedékek címmel tartott előadást a napokban a Lélekműhelyben, amely a Duna-ház, Torockó Facebook-oldalán is követhető volt.

Menyhárt Borbála

Az idősek és fiatalok viszonyát gyakran a meg nem értés, a lesajnálás vagy a konfliktus jellemzi, holott a két nemzedék együttműködésében óriási lehetőségek rejlenek. Rendezni kell a konfliktusokat, tisztázni a sérelmeket, és a különbségekben rejlő értékeket felismerve keresni a nemzedékek közötti összhangot. Mert a időseknél van az emlékezet, a fiataloknál meg a jövő iránti nyitottság. Az időseknél a megtett út bölcsessége, a fiataloknál az úton járás ereje. És a köztük kibontakozó párbeszéd minősége határozza meg a jövőt – fogalmazott dr. Ferenczi Enikő, aki már az előadás elején elárulta, valójában fiatalok „rendelték meg” ezt a témát néhány évvel ezelőtt, egy mentálhigiénés csoportos tevékenység során.

– Két dolgot már az elején szeretnék kiemelni: egyik, hogy a generációk közötti konfliktus egyidős az emberiséggel, tehát nem vagyunk mi rosszabbak, mint az előttünk járó nemzedékek. A másik egy gyakorlati tapasztalatból jövő felismerés, ami kissé szomorú: húsz éven keresztül dolgoztam a kórházban, haldokló betegek és hozzátartozók mellett, sokféle konfliktust és kibékülést láttam, és a gyógyszerrel való munka során megtapasztaltam, hogy a konfliktusainkat továbbviszük. Ne gondoljuk, hogy ezek elmúlnak. Ha elveszítjük szeretnünk, akivel konfliktusunk volt, ez még erősebbé válik, és bonyolítja a gyászfolyamatot. Tehát nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy fenntartsuk ezeket az egymástól eltávolító nézeteltéréseket, jó lenne megtanulni lerendezni a konfliktusainkat, amíg vagyunk, beleértve a még élő szüleinket is – hívta fel a figyelmet a mentálhigiénés szakember.

A fiatal és középkorú nemzedék túlterhelt, az időseknek végre van idejük

Mint mondta, három nézőpontból közelíti meg a konfliktusokat: a saját generációja, a mai középkorúak, ezek gyerekei, illetve a ma már idős szülei szemszögéből. – Induljunk ki abból, hogy a mi nemzedékünk és a fiatalokra is az jellemző, hogy iszonyúan túlterhelték vagyunk. A verbális kommunikációnkba pedig nagyon könnyen bekeveredhet az az igen veszélyes mondat – amit soha ne fogadjunk el –, hogy nincs időnk. A Lélekműhelyben többször elhangzott már, hogy csak arra nincs időnk, ami nem fontos számunkra. A szülein generációja az, amelynek végre van ideje, amely picit lazábban él, és végre tud figyelni arra, ami fontos. A mi szülein kapcsolata a gyerekeinkkel személyiségformáló, ezért hagyjunk erre időt és teret. Gyakran tapasztaljuk, hogy amire nem volt idejük velünk, azt az unokákon kiéljük. De ne keltsen ez bennünk irigységet, örüljünk annak, hogy időt töltenek egymással, vagy akár ezáltal jóvátehetnek dolgokat. Hiszen a szülőségben az a nehéz, hogy nem vagyunk rá felkészülve,

a szülei mennyire másként éltek. Egy másik veszélyes mondat a „nekem erre nem volt lehetőségem”. A mai, úgymond középen lévő nemzedék valójában kétféle mintát élt meg, és talán amiatt, hogy megtapasztalták azt a „más világot” is, amikor annyira korlátozottak voltak a lehetőségek, hajlamosak egy kicsit elkényeztetni a mai fiatal generációt.

Abba a hibába is gyakran beleesnek, hogy túlságosan kontrolálló szülőkké válnak: alig születik meg a gyerek, már tudják, hogy melyik egyetemre fog menni, milyen pályát fog választani, majd kamaszkorban szembesülnek azzal, hogy a gyerek felháborodik, mert nem szeretné, ha a szülei írják a sorsát. – Az egyik legnehezebb dolog ilyenkor szülőként úgy jelen lenni gyerekeink életében, hogy ne azt mondjuk: fiam, nekem nem jött össze, te tanulj, hogy légy sikeresebb, mint én, hanem valahogy úgy álljunk a háttérben a szeretetünkkel és nyújtsunk biztosságot nekik, hogy érezzék: kinyílhatnak. Szerintem a szülői szeretetre a legjobb kép az, amikor a gyerekeinket jelképesen kiállítjuk, és mi beállunk mögéje. Nem túl közel, mert akkor azt mondja, egy

nem ok nélkül, hanem akkor, ha megérdemlik, amikor valamit megvalósítottak. És ha álmodoznak, ne mondjuk azt, hogy ne tegyék, mert nagyot fognak huppanni. A terápián ötvenes éveikben járó emberekkel beszélgetve is folyton felszínre jön, hogy mennyire beléjük égetek a mondatok, amikor úgy érezték, a szülei annak idején nem hittek bennük, még akkor is, ha a szülő esetleg teljesen másként gondolta a dolgot, csupán óvni akarta a gyereket – mutatott rá dr. Ferenczi Enikő.

Ne mi írjuk a gyerekek sorsát!

Hogy minél hitelesebben körbe tudja járni a témát, a mentálhigiénés szakember fiatalokat, illetve ezek szüleinek korosztályabeli személyeket kért arra, hogy kérdéseket, gondolatokat fogalmazzanak meg a generációk közötti konfliktusok kapcsán. A fiatalok többek között felvetették, hogy a szülei állandóan mindent tudni szeretnének, faggatják őket, hogy éppen kinek írnak üzenetet, honnan ismerik az illetőt, mivel foglalkoznak a barátaik szülei.

A másik zavaró tényező a szemükben, hogy a szülei nem képesek kiengedni a kezükből az irányítást. – Tíz évig voltam iskolában, mentálhigiénés csoportban dolgoztam fiatalokkal, és számtalan történetet végighallgattam arról, amikor meggyőzik a szülők a gyerekeiket, hogy mik legyenek majd. Ha valaki például zenész szeretne lenni, jön a tipikus szülői reakció, hogy abból nem lehet megélni. Nehéz átadni a szülőknél, hogy nem lehet mindenki informatikus, jogász vagy orvos. Hagyjuk, hogy a gyerekek kibontakozzan, minél

gatasra, és mikor kezd felnőtte válni a gyerek. Ezt dr. Ferenczi Enikő egy történettel illusztrálta, amelyben egy harmincéves fiatalember végre elköltözött otthonról, de az édesanyja azután is, amikor a fia nem tartózkodott otthon, elment a lakására, feltöltötte a hűtőjét, kimosta a szennyesét. – Érthető, hogy az anyai szeretet vezérelte, viszont jó, ha a gyerek megtapasztalja, hogy ha nem mossa ki a zokniját, akkor az utolsó párban egy hétig fog járni, vagy ha nem osztja be a pénzét, zsíros kenyeret eszik két hétig – tette hozzá.

A szakember szerint próbáljuk felnőtteként a mai fiatalok helyzetét is megérteni, hiszen ők sincsenek könnyű helyzetben. Ne vágjuk a fejükhöz a „nekünk ennyi sem volt, mégis itt vagyunk” mondatot, mert abból biztos, hogy konfliktus lesz. Hiszen ha ők nem is szembesültek azzal, hogy mit jelent a nincs, hogy néha üres volt a hűtő, megvannak a maguk nehézségei, sőt, talán ma sokkal nehezebb fiatalnak lenni, más kihívásokkal kell szembenéznük.

Ugyanakkor ma az is egyre jellemzőbb, hogy a gyerekek szembeállnak a szülőkkel, és elmondják, mi az, ami nekik nem tetszik, amit szerintük azok rosszul csinálnak. A jelenlegi középkorúak nemzedéke ezt nem merete megtenni, mert nem akarták a szüleiket megsérteni. A közvetlenség, amit ma megengedünk a gyerekeinknek, azt eredményezi, hogy jóval emeltebb hangnemben kommunikálnak velünk. Igenis merjük azt mondani, hogy „fiam, imádlak, de ezt a hangnemet ne engedd meg velem!” Legyünk a gyerekek barátai, de semmiképp nem a haverai, és a határokat szülőként mi szabjuk meg – szögezte le a szakember.

Egymásra fordított minőségi idő és családi rituálék

Előadása végén dr. Ferenczi Enikő néhány igencsak megfontolandó jó tanáccsal, aranyzabállyal búcsúzott közönségétől, amelyek segíthetnek abban, hogy konfliktusmentesebb legyen a nemzedékek közötti kapcsolat. Az első, és talán egyik legfontosabb az egymásra fordított minőségi idő, amikor nem egymás mellett nyomogatjuk a telefont, hanem teljes figyelmünk a másikra irányul.

Hasonlóan fontos a kommunikáció, mint mondta, nem elfogadható, hogy valaki azzal hárít, hogy a másik féllel nem lehet kommunikálni. Mindenki felé vezet egy út, csak meg kell találni. Fedezzük fel a megoldatlan dolgokat, beszéljünk róluk, mert ellenkező esetben csak gyűlnek, és eltávolítanak egymástól.

Az empátiának és a tiszteletnek is óriási jelentősége van, ezért próbáljunk belehelyezkedni a másik helyzetébe, belegondolni abba, hogy milyen lehet ma tizen-, huszonevesnek lenni, vagy éppen abba, hogy a leépülő szülőnk esetleg naphosszat egyedül van otthon, szenved, és az milyen borzalmas lehet neki.

Ugyanakkor mindig engedjünk teret a családban a szertartásoknak és az ünnepeknek, hiszen a családokat ez tartja össze, ezáltal történik az értékek átadása. Nem baj, ha húszan állunk a karácsonyfa előtt, legyenek olyan ünnepek az életünkben, amelyeken jelen kell lennie mindhárom generációnak – hangzottak el a megfontolandó gondolatok.



AZ ÉN TOROCKÓM

Forrás: Duna-ház, Torockó (Facebook)

mindannyian elmondhatjuk, hogy próbálkozunk, igyekszünk, tanulgatjuk menet közben. De hibákat követünk el, és ha hibázunk, merjünk bocsánatot kérni, hiszen az nem a gyengeség, hanem az erő jele.

Bezzeg az én időmben...

Amikor ezt mondanánk, inkább harapjuk meg a nyelvünket, és ne mondjuk ki, mert nem vezet sehová, őket ez egyáltalán nem érdekli – figyelmeztet dr. Ferenczi Enikő. Inkább rugalmasan, poénkodva közelítsünk a témához, úgy, hogy felkeltsük a kíváncsiságukat. Tehát ahelyett, hogy azt mondanánk: „fiam, a banán rohad meg az asztalon, bezzeg az én időmben alig jutottunk hozzá”, meséljünk el egy-egy érdekes történetet, amiből kiderül a gyerekeink számára, hogy

lépést hátra, de ott vagyunk mögötte, érzi a biztonságunkat, talán a karját és a vállát picit igazíthatjuk, de semmiképp nem fogjuk meg a kezét és irányítjuk – tanácsolta a szülőknél a szakember.

Ugyanakkor minden helyzetben jusson eszünkbe, hogy minták vagyunk a gyerekeink számára. Olyan példák, akiknek, bár néha idegesítőek, a mintáját szinte egy az egyben továbbviszik. Ki ne ismerné az érzést, amikor gyerekkorában nagyon zavarta valami, amit a szülei tettek, majd évek múlva, felnőtteként azt tapasztalja, hogy ugyanúgy csinálja, holott megfogadta, hogy ő bizony másként fogja.

– Ne feledjük azt sem, hogy mennyire erősen hatunk a gyerekeinkre a negatív utalásokkal, ezért inkább dicsérjük sokat őket, persze

jobban beleszólunk, annál inkább kizárnak a döntéseikből. Úgy erősítsük a személyiségüket, hogy ők tudjanak dönteni, mi mondjuk el a véleményünket, de ennyi.

Ugyanakkor fontos megengedni, hogy önállósodjon a gyerek, annak ellenére, hogy a világ óriásit változott ahhoz képest, amikor a mai középkorú nemzedék volt gyerek. – A mi nemzedékünk egyedül, viszonylag szabadon jött-ment az utcán, falun kiengedték a gyereket, nem igazán aggódtak érte, vagy elutaztunk táborba úgy, hogy egy hét múlva beszélünk ismét a szülőkkel, mi ebben nőttünk fel. Ezzel szemben ma a gyerekeinket folyamatosan követjük, tudni szeretnénk, hol vannak, mit csinálnak – világított rá.

Fel kell ismerni, hogy mikor, meddig van szükség a szülői támo-

Koraszülöttek világnapja

Amikor a baba túl korán érkezik

November 17. a koraszülöttek világnapja, aminek a Gyulafehérvári Caritas Korai Nevelő- és Fejlesztőközpontja minden évben kiemelt figyelmet szentel. Marosvásárhelyen A koraszülöttségről tabuk nélkül címmel szerveztek beszélgetéssorozatot november 4-13. között, amikor a téma különböző vetületeit világították meg orvosok, fejlesztő szakemberek és érintett szülők segítségével.

Menyhárt Borbála

Mikortól számít koraszülöttnak egy baba? Mi jellemző rá? Mire kell figyelni? Mit tehet érte az orvos, a fejlesztő szakember, az édesanya, a család? Egyebek mellett ezekre a kérdésekre próbáltak választ adni a *Koraszülöttség orvosi szemmel* című online beszélgetésen a szakemberek: dr. Mózes Csilla Brigitta szülész-nőgyógyász rezidens, dr. Simon Márta neonatológus főorvos, dr. Simon-Szabó Zsuzsanna neonatológus szakorvos, gyermekgyógyász rezidens, dr. Lorenzovici Anna családorvos és dr. Gogolák H. Andrea Réka szemorvos.

A Gyulafehérvári Caritas honlapján elérhető közlemény szerint a koraszülött babák olyan újszülöttek, akik különféle okokból a 24-36. terhességi hét között jönnek a világra, születési súlyuk nem éri el a 2500 grammot, de meghaladja az 500 grammot. Alulfejlett szerveik miatt nehézséget okozhat számukra a légzés, evés, illetve a nyelési és légzési funkciók összehangolása, vércukorszintjük fenntartása, testhőmérsékletük, víz- és sóháztartásuk szabályozása. Éretlenebbek a szerveik, az immunrendszerük, fokozottabban ki vannak téve a fertőzéseknek, és a születést követően hetekig vagy hónapokig kórházi ellátásra szorulnak. A túlélési esélyük növekvő irányt mutat, 1995 óta 40%-kal, 2006 óta pedig 53%-kal növekedett az életben maradási arányuk – olvasható a The Guardian napilapban közölt, a „korababák” túlélési esélyeiről szóló tanulmány kapcsán – mutatnak rá a közleményben.

Az előző koraszülés a legnagyobb rizikótényező

A Koraszülöttség orvosi szemmel című online beszélgetés házigazdája, Mezei Borbála, a Caritas Korai Nevelő- és Fejlesztőközpontjának a vezetője elsőként dr. Mózes Csilla Brigitta szülész-nőgyógyász rezidens orvosnak adta át a szót, aki a koraszülés lehetséges okairól, a kockázati tényezőkről beszélt. Mint mondta, koraszülésnek nevezzük a terhesség betöltött 24-37. hete között bekövetkezett születést. – A koraszülések több mint felében sem a kiváltó okot, sem a rizikófaktort nem tudjuk azonosítani. Több évtizedes kutatások zajlanak ebben a tekintetben, amit biztosan tudunk, hogy egy multifaktoriális eredetű körkép, több tényező együtthatasának a következtében jelentkeznek. A hajlamosító tényezőket nagyrészt ismerjük, ilyenek többek között a korábbi koraszülések, spontán vetélések a kórelőzményben, a méh fejlődési rendellenességei, a méhnyakat ért trauma, súlyos anyai betegségek, például vese- vagy szív-

bántalmak, a hüvelynek a bakteriális fertőzései. Ugyanakkor előfordul genetikai hajlam is, de közrejátszhat az anya túl fiatal vagy túl idős kora is – mutatott rá a szakember.

Hozzátette, az előző koraszülés képezi tulajdonképpen a legjelentősebb rizikótényezőt, akinek már volt egy koraszülése, annál mintegy 15 százalékkal tehető az esély, hogy a következő baba is határidő előtt jön a világra, ha két koraszülés volt előzőleg, akkor ennek az esélye 30 százalékkal emelkedik, ha három, akkor már 45 százalék.

Az anyaméhben töltött minden hét, minden nap számít

Dr. Simon Márta neonatológus főorvos rámutatott, minden baba, aki a 37. hét előtt jön a világra, koraszülött, viszont ez egy igen széles skála, hiszen nem mindegy, hogy a 34-36. héten vagy a 28. hét tájékán látja meg a napvilágot a csecsemő. – A magzat életében egyik hétről a másikra jelentős változások történnek a fejlettség, érettség tekintetében, ezért az anyaméhben töltött minden hét, minden nap számít. Az igazán veszélyeztetettek a 32 hétnél korábban világra jött babák, főként a 28. hét táján – ami mérföldkő –, ezeknek valamennyi szerve annyira éretlen még, hogy többszintű támogatásra van szükség ahhoz, hogy egyáltalán életben maradjanak. Az érettségi fok nagyon sokat számít, aki a terminushoz már közel van, például a 34-36. hét között, őket már úgy is emlegetjük, hogy késői

lőtt, minél korábban jön a világra, annál inkább hasonlít egy magzatra. Nagy a feje, a végtagjai rövidek, a törzse szintén, nincs porc a fülében, semmilyen tartása nincs a fülének. A nagyon kicsi koraszülöttek, akik a terhesség 26. hete előtt jönnek a világra, nem képesek kinyitni a szemüket, ugyanakkor átlátszó, vékony, vöröses a bőruk, szinte kocsonyásnak tűnik az első napokban. Nincsenek kifejlődve a körmök, és a külső nemi szervek sem hasonlítanak a későbbiekre.

A szakember szerint sok tényezőtől függ, hogy meddig kell egy babának az intenzív osztályon maradnia, egyrészt attól, hogy mennyire korán jött a világra, másrészt attól, hogy az éretlenségéből vagy akár bizonyos utólagos komplikációk miatt milyen problémák lépnek fel a bentléte alatt. – Általában azzal biztatjuk az anyukákat, hogy amennyiben semmilyen komplikáció nem lép fel, a szülés várható időpontjában valószínűleg haza tud menni. Lelkileg fel kell készülni, hiszen nehéz hosszú időre beköltözni a kórházba, hetekre vagy akár hónapokra – fogalmazott a neonatológus.

A szülő hozzáállásán sok múlik

A neonatológus kifejtette, előfordulhat, hogy utólag, hosszú távon fellépnek ezeknél a gyerekeknél a koraszüléssel összefüggésbe hozható szövődmények, problémák, viszont soha nem tudják előre megmondani egy koraszülöttnél,



Fotó: Mentsétek Meg a Gyermekeket

lyen ingerek érik, jelentősen befolyásolja ezt. A főorvos ugyanakkor elmondta: fontos tudatosítani a szülőknél, hogy figyeljenek a korrigált életkorra, ugyanis másként túl nagyok lennének az elvárások a gyerekekkel szemben, és ez frusztrációt szül. A szülők amúgy is hajlamosak a környékükön lévő más gyerekekhez hasonlítani a sajátjukat, elkese-riti őket, ha lemaradást észlelnek, és gyakran ahelyett, hogy a megoldásokat keresnék, elszigetelődnek. Tudatosítani kell a szülőknél, mennyire fontos, hogy időben elkezdjék a korai fejlesztést, hogy a megfelelő stimulálásban részesül-

bával”, nyúljanak hozzá, beszéljenek hozzá. Most azonban, a járványhelyzet miatt, ezen a téren is szigorítani kellett, hiszen fennáll a veszély, hogy bekerül a vírus az újszülött-intenzív osztályra. Az édesanyák most is bemehetnek naponta 2-3-szor, de rövid időre, és a nap többi részében többnyire csak elviszik a lefejt tejet.

A családorvos a család támasza kell legyen

Dr. Lorenzovici Anna hangsúlyozta, családorvosként a koraszülöttek egészségi állapotának és fejlődésének a követése mellett egyik legfontosabb feladatának tartja, hogy a család támasza legyen. – Nagyon fontos feladatunk van abban, hogy az anyukák megtanuljanak újra bízni magukban, rájöjjenek, nem ők a hibások a kialakult helyzetért, illetve a gyereknél észlelt esetleges lemaradásokat ne tragédiaként fogják fel. A neheze a kórházban volt, arra kell összpontosítanunk, hogy a továbbiakban a kisgyerek a normális élet felé haladjon, ne legyen örök életére bélyeg rajta, hogy ő „korababa”.

Családorvosként ugyanakkor másik fontos feladatunk, hogy a rendszer útvesztőiben segítsünk eligazodni az anyának, hogy egy adott problémával kihez forduljon, esetleg szakorvossal hozzuk kapcsolatba, illetve olyan fejlesztési lehetőségek felé irányítsuk, amelyek segítenek a babának abban, hogy behozza az esetleges lemaradást – fejtette ki a családorvos.

Dr. Simon-Szabó Zsuzsanna gyermekorvos arról beszélt, előfordul, hogy a koraszülött babák a későbbiekben fogékonyabbak lesznek az egyes gyermekkori betegségekre, viszont nem lehet általánosítani, ez is számos tényező függvénye.

Dr. Gogolák H. Andrea Réka szemorvos elmondta, a 32. hét előtt született, valamint az ajánlások szerint az 1500 grammnál kisebb súlyú babákat is kötelező módon meg kell vizsgálni egy szemorvos, még a kórházban. Elsősorban azért fontos ez, mivel a retinának, az ideghártyának az érettsége csak a negyvenedik hét körül fejeződik be, és minél korábban születik meg a baba, ez annál fejletlenebb. Súlyosabb esetekben ideghártya-leválás következhet be, emiatt elengedhetetlen a szűrés.



Fotó: Nagy Tibor (archív)

koraszülöttek, ők már szinte úgy „viselkednek”, mint az időse világra jött társaik, persze vannak bizonyos hiányosságok az adaptációjukban, de az anyuka mellé lehet tenni őket, mert boldogulnak. A 32. héten világra jöttek esetében már nehezebb a helyzet, már az egyszerűnek tűnő dolgokban is, mint az etetésük, problémákba ütközünk – világított rá a neonatológus.

Heteket, hónapokat töltenek kórházban

A „korababák” testi jellemzőiről szólva dr. Simon Márta megjegyezte, gyakran az is sokszor érzi az anyukákat, amikor meglátják az időse született babát, hiszen rancos, vörös, lilás a bőre. A koraszü-

lött, minél korábban jön a világra, annál inkább hasonlít egy magzatra. Nagy a feje, a végtagjai rövidek, a törzse szintén, nincs porc a fülében, semmilyen tartása nincs a fülének. A nagyon kicsi koraszülöttek, akik a terhesség 26. hete előtt jönnek a világra, nem képesek kinyitni a szemüket, ugyanakkor átlátszó, vékony, vöröses a bőruk, szinte kocsonyásnak tűnik az első napokban. Nincsenek kifejlődve a körmök, és a külső nemi szervek sem hasonlítanak a későbbiekre. A szakember szerint sok tényezőtől függ, hogy meddig kell egy babának az intenzív osztályon maradnia, egyrészt attól, hogy mennyire korán jött a világra, másrészt attól, hogy az éretlenségéből vagy akár bizonyos utólagos komplikációk miatt milyen problémák lépnek fel a bentléte alatt. Általában azzal biztatjuk az anyukákat, hogy amennyiben semmilyen komplikáció nem lép fel, a szülés várható időpontjában valószínűleg haza tud menni. Lelkileg fel kell készülni, hiszen nehéz hosszú időre beköltözni a kórházba, hetekre vagy akár hónapokra – fogalmazott a neonatológus. A neonatológus kifejtette, előfordulhat, hogy utólag, hosszú távon fellépnek ezeknél a gyerekeknél a koraszüléssel összefüggésbe hozható szövődmények, problémák, viszont soha nem tudják előre megmondani egy koraszülöttnél,

jön a gyerek, eljárjanak vele gyógytornászhoz, gyógypedagógushoz, és ők maguk is megtanulják, mit tehetnek otthon a baba fejlesztése érdekében. Dr. Simon Márta hozzátette, ők általában akkor engedik haza a kórházból a babát, ha a testsúlya már 2 kg körül van, és látják, hogy gyarapszik, illetve azt, hogy megszokott a baba-anyuka, az édesanya megbarátkozott a gondolatokkal, hogy a gyermeke különlegesebb gondozást igényel.

A járványhelyzet óvatosságra készítet

A neonatológus elmondta, a járvány előtt arra biztatták az anyukákat, hogy minél több időt töltsenek az intenzív osztályon lévő „koraba-

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Finom leves

Kevés olajon megdinsztelünk 2 nagyobb darab, apróra vágott murkot és egy nagyobb póréhagymát. Amikor szép sárga az olaj, fehéredésig átfogatjuk benne a csirkemellkockákat (50 dkg csont nélküli csirkemell), felaprózunk egy jókora darab zellergyökeret, 2 petrezselyemgyökeret és feltöltjük 3-4 liter vízzel. Hozzáadunk három tyúkhúsleveskockát, 1 fej hagymát, pár szemes borsot, 2 cikk fokhagymát. Miután kb. 20 percig főzzük, hozzáadunk maréknyi zöldbabot, 3 krumplit kockára vágva és 3 evőkanál rizst. Puhára főzzük. Jó sok apróra vágott tárkonyt adunk hozzá, majd 1 dl zsíros főzőtejszínnel behabarjuk a levest. Tálaláskor a tányérban citromlével, csilikrémmel ízesítjük.



Sütőtökfasírt

Harminc dkg nyers sütőtököt lereszelünk. Sózzuk, borsozzuk, kevés zúzott fokhagymát, nagy marék vagdalt petrezselyemzöldet, 2 evőkanál reszelt parmezánt, 4 tojást, 5 evőkanál zabpelyhet (apróbb), 1 csapott evőkanál lisztet kidolgozunk. Kb. 5 percig pihentetjük, majd fasírtokat formázunk, prézlibe forgatjuk, és kevés olajban, lassú tűzön mindkét oldalukat aranyárára sütjük.

Sajtos húsgolyók

A csirkemellet botmixerrel pürésítjük, a bőrt is beledolgozhatjuk. 1 kg csirkemell kell a masszához, ehhez 1 evőkanál libazsír gyúrunk, ha nincs, olaj is megteszi, kb. 2 evőkanál. Sózzuk, borsozzuk, hozzáadunk 7 cikk zúzott fokhagymát, 2 evőkanál darált zabpelyhet, 6 evőkanál prézlit, 4 tojást, és jó simára dolgozzuk. Ha ragad a massa, adunk még hozzá egy kevés prézlit. Golyókat formázunk belőle, és minden kis golyó közepébe füstöltajt-kockát teszünk, majd olajban pirosra sütjük. Mustárral, majonézes vinettakrémmel a legfinomabb.



Reszelt rakott krumpli sütőtökkel, murokkal

Egy kg főtt, hámozott, majd megszeletelt krumplit kivajazott edénybe teszünk, sózzuk, borsozzuk. Egy nagy darab sütőtököt megfőzünk, annyira, hogy miután kihül, reszelni lehessen. Egy nagy darab murkot is megfőzünk, lereszeljük, majd összevegyítjük a tökmasszával, és ráhelyezzük a reszelt krumplira. Megszórjuk sütőtökmaggal (csak a tökmag belseje szükséges), sózzuk, borsozzuk.

4 tojást 3 dl tejföllel, reszelt cheddar sajttal, szerezendióval, 4 cikk zúzott fokhagymával jól összedolgozunk, és leöntjük vele a masszát. Összesütjük. Petrezselyemzölddel megszórjuk, kockára vágva tálaljuk.

Jó étvágyat kívánok!



A globális antibiotikum-fogyasztás 46 százalékkal nőtt két évtized alatt

Két évtized alatt 46 százalékkal nőtt a globális antibiotikum-fogyasztás – derül ki a Lancet Planetary Health című tudományos folyóiratban megjelent tanulmányból. Az antibiotikum-rezisztenciáról folyt globális kutatási (GRAM) program keretében, amely átfogó elemzést ad az emberek teljes antibiotikum-fogyasztásáról világszerte, 204 ország adatait vizsgálták 2000 és 2018 között.

Az antibiotikumok helytelen használata a gyógyszereknek ellenálló fertőzések fontos előidézője, az antibiotikum-fogyasztásról azonban kevés adat áll rendelkezésre – olvasható az Oxfordi Egyetem közleményében.

A kutatók, köztük az egyetem szakemberei új megközelítést alkalmaztak, amely magában foglalt statisztikai modellezési technikákat, továbbá az alacsony és közepes jövedelmű országokban a háztartásokról gyűjtött nagyszabású felméréseket, és az Egészségügyi Világszervezet és az Európai Betegségmegelőzési és Ellenőrzési Központ (ECDC) gyógyszereladási adatait.

A globális antibiotikum-fogyasztás mintázatának megértése segít bennünket abban,

hogyan számos közegészségügyi kihívásra választ adjunk – közölte Annie Brown, a tanulmány első szerzője.

A tanulmány szerint Észak-Amerikában, Európában és a Közel-Keleten magas az antibiotikum-fogyasztás aránya, a Szaharától délre fekvő térségekben és Délkelet-Ázsia egyes részein nagyon alacsony. Egyes országok között akár tízszeres is lehet az antibiotikum-fogyasztás aránya.

Miközben a globális fogyasztás aránya 46 százalékkal nőtt 2000 és 2018 között, a nagy jövedelmű országokban ez az arány viszonylag stabil maradt, a közepes és alacsony jövedelmű országokban azonban 76 százalékkal nőtt ezen időszakban az antibiotikumok használata.

A legnagyobb növekedést – 116 százalék – Dél-Ázsiában, valamint Észak-Afrikában és a Közel-Keleten – 111 százalék – mutatták ki az adatalemzők.

A széles spektrumú penicillin fogyasztása a magas jövedelmű országokban a legnagyobb arányú és Dél-Ázsiában a legalacsonyabb – olvasható az Oxfordi Egyetem honlapján közzétett közleményben. (MTI)



Fotó: Menyhárt Borbála

A Gyulafehérvári Caritas ismét „Alzheimer Cafét”-ra hívja a demens betegek hozzátartozóit és más érdeklődőket. A meghonosodott sorozat meghívott előadója dr. Veress Albert elmegyógyász főorvos, az orvostudományok doktora, aki *Éljünk szépen (együtt?) Alajos bácsi(val?)* címmel tart előadást. Az esemény, a járványügyi helyzetre való tekintettel, online térben lesz megtartva.

A részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

A rendezvény időpontja: november 24. (szerda), 18 óra.

Bejelentkezni a <https://forms.gle/oPRwYZFKWpTGAaz98> linken lehet.

Bővebb felvilágosításért

a 0741-258-194-es telefonszámot hívhatják hétköznap 8–14 óra között.

Műhelymunka-sorozat a fogyatékkal élők világnapján

A fogyatékkal élők világnapja alkalmából december 2–13. között műhelymunka-sorozatot indít a Gyulafehérvári Caritas a korai nevelő- és fogyatékkal élőket támogató központjában Marosvásárhelyen, a Mărăști utca 36. szám alatt.

Kinek ajánlják?

A workshopokra elsősorban olyan pedagógusok és fejlesztő szakemberek jelentkezését várják, akik munkájuk során speciális nevelési szükséglettel élő gyerekekkel kerülnek kapcsolatba, továbbá olyan szülőket, akiknek gyerekei sajátos odafigyelést és nevelést igényelnek. Szívesen látják az érdeklődőket is, akik többet szeretnének megtudni a témáról.

Az alkalmak során gyógypedagógus, logopédus és pszichológus szakemberekkel beszélgetnek azon apró jelekről, tünetekről, amelyekre már a korai időszakban ajánlatos figyelni.

A műhelymunkák témái:

1. A beszédindítás alapjai – A csecsemők és kisdetek táplálási nehézségeinek kezelése – december 2., 17 óra

Meghívott: Gnant Gábor gyógypedagógus;

2. Mindent ért, de nem beszél – Amit a megkésztett beszédfejlődésről tudni érdemes – december 7., 17 óra

Meghívott: Gergely Annamária logopédus;

3. A figyelemzavaros, túlmozgásos gyerek az óvodában – december 9., 17 óra

Meghívott: Tatai Csilla pszichológus;

4. Egyszerű(en) autizmus!? – Milyen korai jelek utalhatnak rá? – december 13., 17 óra

Meghívott: Fülöp Orsolya gyógypedagógus.

Helyszín, jelentkezés és regisztráció:

A műhelymunka-sorozatot a marosvásárhelyi korai nevelő- és fogyatékkal élőket támogató központban, a Mărăști utca 36. szám alatt szeretnék lebonyolítani a járványügyi szabályok betartásával. A résztvevőknek fel kell mutatniuk oltásigazolásukat vagy egy 72 óránál nem régebbi PCR-teszt negatív eredményét. A maszkviselés a rendezvény teljes ideje alatt kötelező.

Amennyiben a járványügyi korlátozások nem teszik lehetővé az élő találkozást, a rendezvényt online térben, ZOOM felületen fogják megtartani.

Függetlenül attól, hogy online vagy offline térben kerül rá sor, a részvétel előzetes regisztrációhoz kötött.

A műhelymunka-sorozatot a Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság támogatta.

Egy elméleti fizikus muzsikája

(Folytatás november 4-i lapszámunkból)

Szilágyi Mihály

Még gimnazista volt Györgyi Géza, amikor úgy érezte, addigi zongoratanárnőjétől már nem tud újat tanulni. Egyik osztálytársa kapcsolatai révén sikerült zongoraleckéket vennie Seiber Mária zongoraművésztől. Rendszeres hangversenyhallgató lett, és minden fellelhető Bach-, Mozart- és Beethoven-hanglemezt megvásárolt. Otthon kisebb testvéreivel zenei találós kérdéseket játszott. „Géza olyat is megtett, hogy előjátszott nekem két zongoradarabból egy-egy részletet, cím és név nélkül, s nekem meg kellett mondanom, melyik tetszett jobban. Miután választottam, enyhe ledorongolásban részesültem, mivel kiderült, hogy nekem egy Chopin-darab tetszett jobban, s ő elmagyarázta, hogy ha igazán értenék a zenéhez, a másik darabot, egy Bach-művet kellett volna választanom” – értesülünk Magdolna húga visszaemlékezéséből.

A humán beállítottságú Géza életében fordulópontot jelentett Kunfalvi Rezső fizikatanára. Általa kedvelte meg annyira a fizikát, hogy eldöntötte, fizikus lesz.

Györgyi Géza 1949-ben érettségizett a Szent Imre Gimnáziumban. Különös volt az akkori idők érettségi vizsgája. A latin nyelvet majdnem anyanyelvi szinten kellett ismerniük, hiszen az ókori klasszikusok műveiből kellett fordítaniuk. Gézának sikerült egy jeles és négy

kitűnő osztályzatot szereznie. Még ugyanebben az évben felvételt nyert a Pázmány Péter Tudományegyetem fizika szakára.

Egyetemi éve alatt felfigyeltek pedagógusi érzékére. A nála egy évvel fiatalabbaknak már ő volt a gyakorlatvezetője. Miután elvégezte az egyetemet, tanársegédként szerette volna folytatni a munkát, de a származása miatt nem vették fel. Mivel polgári családból származott, az ígéretek ellenére sosem kapta kézbe a tanársegédi meghívólevelet.

Részben a zenének köszönhető, hogy harmadéves korában megismerkedett a másodéves Horváth Tündével. Tünde is jól zongorázott. A zongorázásnak és a fizikai gyakorlatok vezetésének természetesen házasság lett az eredménye...

Tudományos munkáját az MTA Kozmikus Sugárzási Osztályán az Elméleti Magfizika Csoportban kezdte segédmunkásként. 1956-ban a Simonyi Károly (a neves Charles Simonyi édesapja) vezette Atomfizika-osztályra került.

Egy elemirészecske-modellről részben róla neveztek el Goldhaber-Györgyi-modellnek, mert a két tudós egymástól függetlenül állította ugyanazt.

Györgyi Géza életében 1959-ben

tragikus esemény történt. Augusztus végén rosszul lett, reggelre már nem tudott lábra állni. Kórházba szállították, ahol kimutatták a gyermekbénulás kórokozóját. Rövid idő alatt teljesen lebénult. Géza és a

részleteit Györgyi Géza ágyából diktálta. Felesége mindenben segítette, így neki ajánlotta a könyvet. A Műszaki Kiadónál 1961-ben jelent meg a mű.

Györgyi Géza egyik iskoláskori barátja az Amerikai Egyesült Államokban szerzett tudomást Géza tragédiájáról. Közbenjárt a Columbia

teljes gyógyulás elmaradt. Nem tudott önálló életet élni, állandó segítségre szorult. Egy apró mozdulat, ami másoknak semmiség, neki óriási erőfeszítésbe került, de még így is autót vezetett.

1973. augusztus 24-én Szegedre autózott egy tudományos konferenciára. Míg a jelenlévők ebéd utáni intézetlátogatáson voltak, ő visszamaradt pihenni. Mire a társaság visszatért, Györgyi Géza élettelenül feküdt az ágyán. Egyértelmű volt, hogy nem bírta a terheket, és saját maga választotta ezt az utat.

Megrendítő Kovács László fizikatörténész néhány mondata a Györgyi Géza életét bemutató könyvében. „Én Őt személyesen ismertem. A mai napig bánt az a mód, ahogyan vele szemben 1972 augusztusában Kőszegen, a vár kapujánál viselkedtem. Az atomfizika gimnáziumi tanításáról tartott konferencia reggeli, első előadására igyekeztünk mindketten, késésben voltunk. Utolértem

ő, köszöntem neki, és siettem tovább, hogy minél kevesebbet késsek, hagytam, hogy rossz lábaival, botjaira támaszkodva jöjjön utánam. Mindmáig szégyellem magamat emiatt. Lelkiismeretfurdalásomat is szeretném enyhíteni ennek a könyvnek a megírásával.” (A könyv címe: *Györgyi Géza, egy kivételes elméleti fizikus életpályája* – az itt közölt képek is ebből a műből származnak.)



Családi kép 1964-ből

család aggodalmát növelte, hogy ugyanekkor derült ki, a felesége állapotos, de a kór diagnosztizálása előtt még meglátogatta a férjét. Többen azt tanácsolták Tündének, ne vállalja ezt a terhet, de Tünde másképp döntött – és a következő évben egy egészséges kislánynak adott életet.

Elméleti magfizika című könyve mérföldkőnek számít a magyar tudománytörténetben. A könyv utolsó

Egyetemenél, hogy meghívják Gézát Amerikába, hogy gyógykezelésben részesüljön. Otthon azonban a vezetés elutasította Géza kiutazási kérelmét. 1960-ban Csehországba vitték rehabilitációra. Hosszú út vezetett odáig, hogy két mankóval önállóan tudjon járni. Hihetetlen lelkierejével igyekezett mindent megtenni, hogy újra a tudománynak élhessen. Barátai mindent megmozgattak, hogy segítsék, de a

		14-18 ÉVES FIÚ	FEKETE I. BAGLYA IDŐBELI KITERJEDÉS	CSONT-HÉJAS GYÜMÖLCS	VERMET KÉSZÍT	IDEGEN SÁRA	TÉLI CSAPADÉK RÉZ ALAPÚ ÖTVÖZET	CSINOS, TAKAROS	... SUMAC (PERUI ÉNEKESNŐ)	SZIBÉRIAI FOLYAM	LÁTSZIK RAJTA	OLASZ NÉVELŐ KELET-EUR. NEPCSOPT	HÁROM (LATIN)	SÓ (LATIN)	AZ EGYIK TEST-RÉSZÜNK
1.															G
Tolsztoj egyik maximáját idézzük a rejtvény főszoraiban.		HOLNAP ELŐTT	MÜNCHEN FOLYÓJA MUTATÓSZÓ				HOMO SAPIENS GYORSAN MEGY					SZOVJET VADÁSZGÉP OROSZ AUTÓMÁRKA			
2.															
A	AHOGY	FELNÖTTEK ISKOLÁJA INDIÁN CSOMÓÍRÁS				OKTAT BOLTÍ ÁRUS			ANGOL FÉRFINEV ZAMAT					KICSINYÍTÓ KÉPZŐ SZÉLESRE NYIT	
JAPÁN MAFFIA				TOJÁS (NEMET) KUKORICA-PÁLINKA		BESZEGI A KOBALT VEGYJELE		ASSOCIATED PRESS (RÖV.) LEHETŐSÉG JELZŐ			IDÓS (RÖV.) A MOLIBDÉN VEGYJELE		NELLI ... (TOR-NÁSZNŐ) PATÁS ÁLLAT		
ARAB URALKODÓI CÍM			DISZNÓ KICSINYE MINDENT LEVÁG			ROMÁN LÉGITÁRS. VASIPAROS					MÁSHOLLÉT IGAZOLÁSA SÚRÚN ELŐ-FORDUL				
AZ ELSŐ BELGA KIRÁLY INDIÁN CSÓNAK			9-ET DÖNT A TEKÉZŐ KELLEMETLEN ESET			M. BÁNYA-VÁROS DON QUIJOTE ... MANCHA					...TARDA (TÚZOK) SZÁMSZERŰ TENY				
		ARRA A MÁSIK HELYRE PARANCSOLÓ				ANEKDOTA DÖNT A BÍRÓ					MADRIDI LAP ERD. KÖZ-ÍRÓ (IMRE)		ÉPÜLET-ASZTALOS KERESZTŰL		
HATBÓL KETTŐI LÁM		HATALMÁBAN TARTÓ ELEMI PARÁNY			JAPÁN FES-TŐ (NASZUO) DUBLIN LAKÓJA					TOLLAS ÉLŐLÉNY PÁROSAN ÓRÓLI				BELÁTI FOLYÓ (SPANYOL)	
		AZ AARE FRANCIA NEVE ILION		...SVEVO (OLASZ ÍRÓ) TENGERTI RABLÓ				SÍRÁSRA KÉSZTET J. WAYNE FILMJE						NÉMA ÜREG! ALÁBECSÜL	
EZEN A HELYEN		TÜZEL RUBRIKA AZ ÚRLAPON		GÖRÖG SZIGET ... IPSO				MŰVET HOZ LÉTRE FÓNICIAI BETŰ					PÁRATLAN LEÍRÁS! ISZTRIAI VÁROS		
CERUZA		...SILVIA (RÓMAI ŐSANYA) KIS SAROK			PARIPA HÁROM (OLASZ)			AZ ALUMÍNIUM VEGYJELE CSAK FÉLIG!		BENT FORR! VUK APJA			DÉL-AMÉRIKAI BÉRMUNKÁS SPION		
VENEZUELA ELNÖK V. (JUAN VICENTE)			A MAROS TESTVÉRE KEMÉNY A SZÉLEINI!			KOH-TERMÉK FRANCIA ARANY					SZENTKÉP SZOLMIZÁCIÓS HANG				NÉVELŐ JAPAN DRÁMAI MŰFAJ
		FEKETE I. ROKÁJA ZORRO JELE		SPANYOL ARANY A KÉN VEGYJELE			TÖRÖK FÉRFINEV BESŰTI!					ELEVEN, SZAPORA RÓMAI 50			
FEJÜNK DÍSZE	Z							SZÖVEGET KÉSZÍTŐ							L.N.J.

November 11-i rejtvényünk megfejtése: **Az öröklét kegyelme az idő, sebes idő nélkül örök kín volna a mindened.**

A hollandok is kijutottak a világbajnokságra

A holland labdarúgó-válogatott hazai pályán 2-0-ra legyőzte a norvég csapatot, ezzel csoportelsőként kijutott a jövő évi katarai világbajnokságra.

A rotterdami mérkőzést a koro-

navírus-járvány miatt zárt kapuk mögött rendezték. A hazai csapatot Louis van Gaal szövetségi kapitány az egyik páholyból irányította, mert vasárnap kerékpáros balesete volt, és eltörött a csípőcsontja. A 70 éves

szakvezető állandó telefonkapcsolatban volt segítőivel, és a meccs előtt, illetve a szünetben bent volt az öltözőben.

Sokáig egyik csapat sem jelentett veszélyt a másik kapujára, és

bár a hazaiaknak a döntetlen is elég lett volna, a hajrában kétszer eredményesen fejeztek be támadást.

A G csoport második helyén a Montenegróban fordító törökök végeztek, így ők mehetnek majd pótselejtezőre.

A D csoportban az elsőségüket

korábban bebiztosító és ezúttal Finnországban nyerő franciák mögé a bosnyákok vendégeként győztes ukránok jöttek be, míg az E-ben hiába verték a csehek az észteket, a walesiek otthon tartottak egy pontot az éllovas belgákkal szemben, így ők lettek a másodikok.

A szerbek egymillió eurós jutalma jótékony célra megy

Jótékony célra ajánlotta fel a szerb labdarúgó-válogatott azt az egymillió eurót, amelyet azért kapott, mert kiharcolta a részvételt a jövő évi katarai világbajnokságra.

A belgrádi Kurir beszámolója szerint a pénzt a futballisták egyhangú döntéssel beteg gyermekek gyógykezelésére ajánlották fel. A prémiumot Aleksandar Vucic államelnök javaslatára szavazták meg a hétfői kormányülésen, és a pénzt már át is utalták a Szerb Labdarúgó-szövetség számlájára.

A vb-re való egyenes kijutást a nemzeti együttes azzal érte el, hogy vendégként 2-1-re legyőzte vasárnap Portugáliát az európai selejtezősorozat zárófordulójában.

A magyar labdarúgó-válogatott bravúros, 2-1-es győzelmet aratott Lengyelországban a világbajnoki selejtezősorozat utolsó mérkőzésén, hétfő este Varsóban.

Felemelő percek vezették fel az összecsapást, a telt házas varsói Nemzeti Stadion közönsége végig tapsolt a magyar himnusz közben, majd a lengyel alatt piros és fehér kartonlapok segítségével beborította a nézőteret. Mindeközben kiderült, hogy a pihenőt kapó Robert Lewandowski, a hazaiak legnagyobb sztárja végül a csapattal maradt, és a kispadról szorított társaiért.

Az első hazai helyzetre bő tíz percet kellett várni, és a folytatásban is a hazaiak diktálták a tempót, a magyar támadók nem tudták megtartani a labdát. A lengyel mezőnyfőlény ellenére a 37. percben egy pontrúgás után, hatalmas hazai védelmi hibát kihasználva Schäfer András fejesével megszerezte a vezetést a magyar válogatott: ekkor Nagy Zsolt finoman ívelt be az ötösre egy szabadrúgást, Puchacz saját kapuja felé csúsztatott, Schäfer pedig közvetlen közelről Szczeny lábai között a kapuba fejtelt (0-1). A lengyelek a szünet előtt egyenlíthettek volna, de Dibusz Dénes résen volt.

A második félidő két veszélyes magyar kontrával indult, Marco Rossi együttesének a játéka látványosan feljavult, mégis a lengyelek örülhettek, miután szintén egy pontrúgást követően egyenlítették: a 61. percben egy jobb oldali szögletet középen Bednarek fejtelt volna kapura, Szalai Attila hátáról felpördült a labda, Swiderski pedig hat méterről a kapu jobb oldalába bőlített (1-1). A gól nem hozta fel a lengyeleket, várt rohamaik elmaradtak, sőt tíz perccel a befejezés előtt újra vezetést szerzett a magyar csapat: ekkor Kiss kapott remek kiugratást a leshatáron a jobb szélen, tökéletesen játszott vízszára a második hullámban érkező Gazdag elé, akinek bőven volt ideje, így felnézett, majd a rövid felsőbe lőtt (1-2).

A majdnem 60 ezres lengyel szurkolótábor egy része öt perccel a rendes játékidő vége előtt elindult hazafele, ők már nem hallották a hazai füttykoncertet, amely a pótselejtezőt érő második helyen végző válogatottat „búcsúztatta” Varsóban.

Eredményjelző

Labdarúgó világbajnoki selejtezősorozat, 10. (utolsó) játéknap:

* *D csoport:* Bosznia-Hercegovina – Ukrajna 0-2 (0-0), Finnország – Franciaország 0-2 (0-0).

A végeredmény: 1. (és vb-résztvevő) Franciaország 18 pont, 2. (és pótselejtezős) Ukrajna 12, 3. Finnország 11, 4. Bosznia-Hercegovina 7, 5. Kazahsztán 3.

* *E csoport:* Csehország – Észtország 2-0 (0-0), Wales – Belgium 1-1 (1-1).

A végeredmény: 1. (és vb-résztvevő) Belgium 20, 2. (és pótselejtezős) Wales 15, 3. Csehország 14, 4. Észtország 4, 5. Fehéroroszország 3

* *G csoport:* Hollandia – Norvégia 2-0 (0-0), Montenegró – Törökország 1-2 (1-1), Gibraltar – Lettország 1-3 (1-1).

A végeredmény: 1. (és vb-résztvevő) Hollandia 23, 2. (és pótselejtezős) Törökország 21, 3. Norvégia 18, 4. Montenegró 12, 5. Lettország 9, 6. Gibraltar 0.

A csoportkör második helyezettjei és a pótselejtező

A keddi esti mérkőzések eredménye alapján módosult a csoportmásodikok összetétele és sorrendje. Lengyelország kikerült a kiemelték közül, ugyanis döntetlenjével Wales megelőzte Lewandowskiékát. A listáról ugyanakkor lekerült Finnország, amelynek helyét Ukrajna vette át.

A sorrend megállapításánál a csoportok első öt helyezettje elleni eredményeket vették figyelembe, a rangsor ugyanakkor azért fontos, mert az első hat kiemelti státuszt élvez.

A második helyezettek: 1. Portugália 17 pont (+11), 2. Skócia 17 (+7), 3. Olaszország 16 (+11), 4. Oroszország 16 (+9), 5. Svédország 15 (+6), 6. Wales (+5), 7. Törökország 12 (+2), 8. Lengyelország 14, 9. Észak-Macedónia 12 (+3), 10. Ukrajna 12 (+3).

Eldől ugyanakkor, hogy melyik az a két válogatott (Ausztria és Németország), amely Nemzetek Ligája-helyezése alapján pótselejtezhet a vb-résztvevőtel. Sokáig Magyarország is reménykedett a lehetőségben, azonban az osztrákok várakozáson aluli selejtezős szereplése áthúzta a budapesti számításokat.

Nagy a baj Kolozsváron?

Komoly anyagi gondokkal küzd a labdarúgó-bajnoki címért és éllovas Kolozsvári CFR 1907 csapata, értesült a Gazeta Sporturilor országos sportnapilap.

Bár az együttes vezeti az 1. liga rangsorát, a játékosok és a klubalkalmazottak 3-4 hónapja nem kapták meg a bérüket, ezért a vezetők arra készülnek, hogy fizetésképtelenséget jelentenek, és csődvédelembe menekülnek. A román bajnoknak ugyanis jelentős adósságai is vannak.

A CFR 1907-nek emellett több mint 1 millió eurós kártérítést kell kifizetnie az elmúlt időszakban idő előtt menesztett Edward Iordănescu és Marius Șumudică vezetőedzőknek. A GSP értesülései szerint a gazdasági átszervezésre tavasszal vagy a jelenlegi idény végén kerülne sor. Ez azt jelentené, hogy a kolozsvári alakulat legalább egy évre kimaradna az európai kupákból, az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) ugyanis nem fogadja be sorozataiba az ilyen problémákkal küzdő klubokat. Ez jelentős bevételkiesést jelent majd a sport-szervezetnek, ugyanis az elmúlt években az európai kupákon való részvétel jókora összegeket hozott a csapat költségvetésébe.

Az idézett forrás szerint a Kolozsvári CFR 1907-nek tavaly év végén 19,5 millió eurós tartozása volt, ennek több mint felét a tulajdonos követelése jelentik, aki a klub rendelkezésére bocsátott pénzt kölcsönként vezette be a könyvelésbe.



Fotó: a Kolozsvári CFR 1907 közösségi oldala

Nagybánya is kifogott a Ladies-en

A Ladies ellen szerezte meg idénybeli első győzelmét a Nagybányai FF a női labdarúgó 1. liga 9. fordulójában. Tekintve, hogy az ellenfél korábban csak két döntetlent ért el, a marosvásárhelyi együttes esélyesként utazott Nagybányára, ám 3-2-es vereséget szenvedett. A Ladies így marad hat ponttal, és a 8. helyen áll a 10. forduló előtt, amelyben vasárnap 14 órától a Borgóprundi Heniut fogadja.

Női labdarúgó 1. liga, 9. forduló: CSM Alexandria – Resicabányai Banat Girls 3-0, Kolozsvári Olimpia – Bukaresti Fair Play 7-2, Temesvári Politehnica – Galaci Universitatea 10-0, Aradi Piros Security – CSS Târgoviște 5-0, Nagybányai FF – Marosvásárhelyi Ladies 3-2, Borgóprundi Heniu – Székelyudvarhelyi Vasas Femina 3-1.

Elmaradt mérkőzésen: Aradi Piros Security – Kolozsvári Olimpia 0-3.

Az előző fordulóban le nem játszott CSS Târgoviște – CSM Alexandria mérkőzést 0-3-mal könyvelték el.

Elfogyott a kispad a második félidőre

Bálint Zsombor

Szünetben még vezetett az Arena női kézilabdacsapata a Nagyváradi CSU otthonában, a női kézilabda A osztály B csoportja 9. fordulójában rendezett mérkőzésen, a végére azonban ötgólos vereséget szenvedett.

Fej fej mellett haladt az első félidőben a két alakulat, mikor egyik, mikor a másik került előnybe, szünetre pedig egygólos marosvásárhelyi vezetéssel vonultak a csapatok. A második játékrészben azonban a hosszabb nagyváradi kispad megpecsételte a mérkőzés sorsát. Miközben az Arena összesen csupán nyolc mezőnyjátékost tudott nevezni a mérkőzésre, a házigazdák a szabályok által lehetővé tett teljes kerettel játszhattak, és csak a góllövők száma nagyobb volt, mint az Arena összes játékosáé. A nagyváradiak először a 40. percben jutottak háromgólos főrészre, az egyre fáradó marosvásárhelyi játékosok pedig nem tudtak fordítani. Kapusteljesítményük sem

segítette őket: míg a házigazdák 38 góljához csak 51 lövésre volt szükség, az Arena dobóinak 26 próbálkozása maradt ki, amihez nyilván az erőnlét csökkenése is hozzájárult.

A női kézilabda A osztályban még

egy fordulót játszanak idén, aztán január végéig szünetel a pontvadászat. Vasárnap 11 órától az Arena a mindedig veretlen, és a Kolozsvári U elleni rangadót is megnyerő Zsilvásárhelyi CSM csapatát fogadja.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, B csoport, 9. forduló: Nagyváradi CSU – Marosvásárhelyi Arena 38-33 (14-15)

Nagyvárad, egyetemi csarnok, zárt kapus mérkőzés. Vezette: Alin Gherman (Nagybánya), Adrian Moldovan (Nagybánya).

Nagyvárad: Corha, Fulgescu – Tudose 10 gól, Argyelan 7, Zegrean 6, Snakovszki 5, Duțu 3, Vrabie 2, Bochiș 2, Preduca 2, Abodi 1, Bișca, Mastan, Corondan, Hercuț, Deaconu.

Arena: Szász, Both, Jitaru – Sârb 11 gól, Țifui 9, Moldován 6, Gál 4, Opriș 1, Dina 1, Popeanu 1, Mureșan.

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, B csoport, 9. forduló: Resicabányai CSU – Temesvári Universitatea 25-20, Nagyváradi CSU – Marosvásárhelyi Arena 38-33, CNE Rm. Vâlcea – Kolozsvári U 30-30, Nagyváradi Tonic – Nagybányai CNOPJ 28-44, Zsilvásárhelyi CSM – Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium 35-24. A Besztercei Gloria II és a Székelyudvarhelyi Hargita KK állt.

Ezüstérmes a marosvásárhelyi párbajtőr-csapat

Ezüstérmes szerzett a Marosvásárhelyi CSU férfi-párbajtőr-csapat a felnőtt országos csapatbajnokságon, a bukaresti Steaua-csarnokban. Az alakulat egyetlen tussal maradt le az aranyéremről, ami, tekintve a szakosztály számára biztosított mostoha körülményeket (a vívóterem rövidebb, mint a szabványpást, így az edzések során nem lehet teljes egészében gyakorolni a lehetséges versenyhelyzeteket), hatalmas szenzáció kettő volt – de már az ezüst is az!

Az országos csapatbajnokságon hat klub nyolc csapata vett részt, a versenyt körmérkőzéses rendszerben vívták. A Szabó Zoltán edző által irányított alakulat – a Rigó Róbert, Radu Andrei, Tardi Ottó, Andrei Timoce összetételben – a következő eredményeket érte el: 45-24 a CSM Craiovával, 45-44 a Steauával, 45-28 a Dinamo II-vel, 45-36 az Universitatea Craiova II-vel, 45-28 az Universitatea Craiova I-vel, 45-38 a Dinamóval.

A bajnoki cím sorsáról a többi mérkőzésen szintén veretlen Szatmárnémeti CSM elleni találkozó döntött, amely mindvégig kiélezett volt, és egyetlen tus különbséggel, 45-44-re végződött a szatmárnémeti csapat javára.

A verseny szeretete

Klosz Péterre emlékezünk

Nagy-Bodó Szilárd

Eltelt két év. Két éve már, hogy halkabb a triatlonverseny, két éve sokkal szegényebb lett a sportélet. Két éve hunyt el Klosz Péter. Péter, aki barát volt, edző és mentor, apa, hűséges társ és vérbeli versenyző. Péter, akitől mindig segítséget lehetett kérni, aki mindig mindent megtett a barátaiért, a családjáért és azokért a tanítványaiért, akik egyben fogadott gyermekei is voltak, illetve akik szintén az apjukat is látták benne. Péter mindig ott volt és bátorított. Tudom, mert én is a fogadott gyermeke, a tanítványa voltam.

Soha nem voltam nagy sportember, és nem is váltam azzá, de megpróbáltam minél többet kihozni magamból. Ez pedig nem bizonyítvány volt, nem akartam én semmit megmutatni senkinek. Egyszerűen az történt, hogy elhatároztam egy-egy versenyen, hogy a következő körben megálok, nem bírom, feladom. Aztán amikor elérkezett ez a pillanat, megláttam Klosz Pétert, ahogy ott áll a pálya szélén egy Coca-Cola Zeróval, két telefonnal és legálább két adóvevővel a kezében. Ránéztem, ő visszanézett rám. Nem tudom, mennyire lehetett az arcomra írva, hogy fel akarom adni, de Péter minden egyes alkalommal rám mosolygott vagy odakiáltott valami lelkesítő szót. Továbbra sem akartam senkinek bizonyítani, de ez akkor olyan erőt adott, hogy elég volt még egy körre. Azután pedig megisméltődött a történet. Így fejeztem be jó néhány versenyt. Én sem és sokan mások sem hitték, hogy képes leszek erre, de Péter hitt bennem, és így sikerült. Nem túlzás azt állítani, hogy ez nagyjából az ő érdeme, hiszen ő készítette fel és tartotta bennem és a többi versenyzőben is a lelket.

De Péter versenyző is volt. Bevallom, nem tudom, hogy számára maga a verseny vagy a közösségi élmény volt a jelentősebb. Valamiért úgy érzem, hogy inkább az



Fotó: Klosz Péter Facebook-oldala

utóbbi, hiszen ekkor tudott találkozni azokkal az emberekkel, akik számára fontosak voltak. Összegyűltek, és a munka mellett jól érezték magukat. Ha valaki, akkor Péter értette, hogy mit jelent a verseny, hiszen számos eseményét éppen ő szervezte vagy hozta el Marosvásárhelyre. De ezenkívül szem előtt tartotta azt is, hogy a versenyek által fejlődünk mind fizikailag, mind szellemileg, hogy kiépítsünk kapcsolatokat és hogy ragaszkodunk ahhoz, amit megszerettünk. Voltak olyan versenyzők, akik minden évben több ezer kilométert utaztak azért, hogy részt vegyenek egy-egy versenyen. Ez igazolja, hogy Péter egyben tudta tartani a csapatot, világviszonylatban kiemelkedően tudott versenyt szervezni, és ezeknek meg tudta teremteni a hangulatát. De ez is csak egy a Péter megszámlálhatatlan érdemei közül.

Az elmúlt két évben hét biztosan nem telt el úgy, hogy ne gondoltam volna rá, és

tisztában vagyok azzal, hogy ezt nagyon sokan átérzik. Sokszor tettem, tettünk volna fel neki kérdést, kikértük volna a véleményét, elmentünk volna hozzá elűjsárgolni egy örömhírt vagy éppen vigasztalást kerestünk volna nála. Az biztos, hogy nem hagyott volna senkit válasz nélkül!

Két éve hunyt el Klosz Péter. Hihetetlen, hogy már ennyi idő eltelt. Olyan, mintha csak tavaly télen tanított volna színi, pedig annak már több mint 10 éve. Eltelt ez a két év, de Péter most is itt van, fentről néz le ránk, mi pedig nem felejtjük el, így örökre köztünk fog maradni. A szívünkben!

Klosz Péterre november 20-án egy, az immáron az ő nevét viselő éjszakai szaladóversennyel is emlékeznek. Az eseményre november 19-én déli 12 óráig lehet jelentkezni, 20-án 17:30-kor lesz a rajt a Somostetőn. Az alábbi linken lehet jelentkezni:

<http://masterdruck.xyz/4run4fun/index.html#PeterNightRun>

A LOCATIV RT. – Marosvásárhely, Bartók Béla utca 2/A – nyilvános versenytárgyaláson bérbé adja a megyeszékhelyen az alábbi, nem lakás rendeltetésű helyiségeket:

1. Decebal utca 42. szám, félszuterén, 73,25 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának, raktárnak
2. Ifjúsági utca 3. szám, 7,30 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának
3. Tusnád utca 5. szám, 5-ös helyiség, 50,72 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának
4. Forradalom utca 3. szám, 87,95 négyzetméter, kereskedelemre, közétkeztetésre, szolgáltatásra, irodának
5. Rózsák tere 1. szám, 2-es helyiség, 103,62 négyzetméter, kereskedelemre, közétkeztetésre, szolgáltatásra, irodának
6. 1848. úti aluljáró, 123,76 négyzetméter, szolgáltatásra
7. Győzelem téri aluljáró, 9-es helyiség, 158,07 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
8. Győzelem téri aluljáró, 10/1-es helyiség, 93,44 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
9. Győzelem téri aluljáró, 14-es helyiség, 37,50 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
10. Győzelem téri aluljáró, 15-ös helyiség, 23,39 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra

A versenytárgyalásra 2021. december 7-én 10 órától kerül sor a dokumentáció alapján, amelyet a Locativ Rt. székhelyén, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában lehet megvásárolni (ára 100 lej) november 18-ától, naponta 8–12 óra között.

A második versenytárgyalás december 17-én 10 órakor lesz a dokumentáció alapján, amelyet a Locativ Rt. székhelyén, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában lehet megvásárolni (ára 100 lej) december 8-ától, naponta 8–12 óra között.

Feliratkozni és az iratokat benyújtani december 6-án, illetve 16-án 12 óráig lehet.

A versenytárgyaláson azok vehetnek részt, akik a határidőig benyújtják a részvételi dossziéjukat és licitálnak.

Bővebb felvilágosítás naponta a székhelyen és a 0265/260-375 (25-ös mellék) telefonszámon.

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal a székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) **december 7-én 11 órai kezdettel nyilvános árverésen értékesíti az alábbi adósok ingatlan javait a költségvetési tartozás behajtása céljából:**

1. TARCZA ZARUG CSABA és TARCZA ZARUG MARIANA CARLA, Marosvásárhely, Gh. Şincai u. 9/1., Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 1631219264388/2680927264430

– 469 négyzetméteres beltelekből (Marosvásárhely, Hídveg utca 46. szám, telekkönyvszáma 124125/Marosvásárhely) 461/938-ad rész, kikiáltási ár: 15.256 lej. A kikiáltási ár a becsérték (30.512 lej) 50%-a (harmadik árverés). Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási száma: 92630012000000000005404

2. TÓFALVI MÁRTON és TÓFALVI ANNA, Marosszentkirály, Luminişului 2D, Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 1670120264395/2680609264362

– 59 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, Vale utca, telekkönyvszáma 51259/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 9.687 lej;

– 720 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53744/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 86.837 lej;

– 401 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53749/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 49.885 lej;

– 58 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53751/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 3.695 lej;

– 653 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53752/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 79.446 lej;

– 664 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53746/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 80.555 lej;

– 608 négyzetméteres beltelek (Marosszentkirály, telekkönyvszáma 53748/Marosszentkirály) 1/1 része, kikiáltási ár: 74.273 lej. Az utóbbi hat parcella a Patak (Pârâului) utca mentén található. Az első telek kikiáltási ára a becsérték (19.373 lej) 50%-a, harmadik árverés; a többi hat parcella kikiáltási ára a becsérték 75%-a, második árverés. Az ingat-

lanok nincsenek megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000203

3. SZABÓ PÉTER és SZABÓ JULIANNA, Koronka 145V, Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 1580702264385/2600914264378

– 1760 négyzetméteres beltelek (Kebele, Armoniei utca szám nélkül, telekkönyvszáma 50925/Jedd) 1/1 része, kikiáltási ár: 70.545 lej;

– 1950 négyzetméteres beltelek (Kebele, Armoniei utca szám nélkül, telekkönyvszáma 50926/Jedd) 1/1 része, kikiáltási ár: 76.454 lej. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés. Az ingatlanok nincsenek megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 8263012100000000000202

4. SÂRBU IOAN, Marosvásárhely, Víztelep (Apeductului) utca 1. szám, Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 26284607/1530830264418

– a Marosvásárhely, V. Babeş utca 14. szám alatti 18-as lakás (telekkönyvszáma 122681/C1-U10/Marosvásárhely, helyrajzi szám 2587/11/XVII), két szoba, 51,12 négyzetméter hasznos felület 1/8-ad része, kikiáltási ár: 35.659 lej. A kikiáltási ár a becsérték (47.545 lej) 75%-a, második árverés. Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000200

5. DĂMIAN EUGEN TRAIAN, Marosvásárhely, Eminescu utca 43/4., Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 33671835/1761028013926

– 500 négyzetméteres beltelek (Nyárádtó, Maros utca 199/A, telekkönyvszáma 52974/Nyárádtó, helyrajzi száma 1065/1/2/4/1/1) 1/1 része, kikiáltási ár: 39.507 lej. A kikiáltási ár a becsérték (52.676 lej) 75%-a, második árverés. Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000199

6. ȚERBEA GIORGIANA, Marosvásárhely, Laposnya utca 7. szám, Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 2900215260061

– 2700 négyzetméteres kültelek (Szováta, telekkönyvszáma 50315/Szováta, kataszterszáma 1318) 3/4-ed része. Kikiáltási ár: 100.348 lej. A kikiáltási ár a becsérték (133.797 lej) 75%-a, második árverés. Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000192

7. GĂBOR ZSIGMOND, Harcó 36. szám, Panit község, Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 1600118264423

– 1460 négyzetméteres beltelek, rajta két ház és garázs (Harcó 36. szám, Panit község, telekkönyvszáma 51848/Panit, helyrajzi száma 118,119, a két lakás és a garázs nem szerepel a telekkönyvben) 1/1 része. Kikiáltási ár: 172.797 lej. A kikiáltási ár a becsérték (230.396 lej) 75%-a, második árverés. Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000198

8. RUJA DANIEL VLĂDEL és RUJA ELENA CLAUDIA, Marosvásárhely, Măgurei utca 19/10., Maros megye, végrehajtói dosszié száma: 1800806260087/2780721264371

– 885 négyzetméteres beltelek (Nyárádtó, telekkönyvszáma 53020/Nyárádtó) 106/885-öd része, kikiáltási ár: 6.277 lej. A kikiáltási ár a becsérték (8.369 lej) 75%-a, második árverés. Az ingatlan nincs megterhelve. Fizetési nyilvántartási szám: 82630012100000000000195ü

Felkérünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fenti ingatlanokra, hogy értesítse erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A vásárlásban érdekelteteket felkérjük, hogy az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: a vételi ajánlatot, az indulási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló dokumentumot (az összeget a marosvásárhelyi Állami Kincstárhoz kell befizetni, számlaszám: IBAN RO95TREZ476506701XXXXXX, adószám 4322637), esetenként az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, román jogi személyek a Cégbíróóság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, román magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, külföldi magánszemélyek pedig a személyi útlevél másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az illető nem az adóst képviseli. Az árverésen részt vevők kötelesek betartani a koronavírus-járvány-megelőzési szabályokat. A vásárló köteles betartani a sajátos törvényes előírásokat, amelyek a környezetvédelemre, a nemzeti örökség védelmére stb. vonatkoznak.

Bővebb tájékoztatás a hivatal székhelyén vagy a 0265/250-982-es telefonszámon, 284-es, 276-os mellék.

A közlemény kifüggesztésének időpontja: 2021. november 18.

**Dan Florescu hivatalvezető-helyettes
Adela Oaneş osztályvezető**

bölcös diákok
ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

3-4 fős középiskolás diákokból álló csapatok jelentkezését várjuk.

NEVEZÉSI HATÁRIDŐ:
NOVEMBER 21.

www.bod.comunitas.ro

A PC House csapata új munkatársat keres az alábbi munkakörökbe:

- * targoncavezető (stivuitorist)
- * raktári dolgozó
- * tesztelő

Elvárások:

- Targoncavezetői bizonyítvány (a targoncásnak jelentkezők esetében)
- A román és a magyar nyelv ismerete
- Jó kommunikációs készség
- Rugalmasság, türelem, precizitás

Amit kínálunk:

- Versenyképes bérezés
- Dinamikus csapat
- Modern munkakörnyezet

Az önéletrajzot (CV) e-mailben a jobs@multiplan.ro címre kell elküldeni vagy személyesen be lehet nyújtani a Maros/Muresului utca 17. szám alatti székhelyen legkésőbb november 26-ig, a munkakör megjelölésével.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- információ - 118-932	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- általános - 118-800		hidegtálcák készítése	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Rendőrség	- 0265/202-305	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Áramszolgáltató vállalat	- 0365/400-404
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- vidék	- 0800-801-929
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110		- 0800/800 928
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Aquaserv:	
	- 0265/312 436	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
	- 0265/250-120	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
	- 0265/263 351	- központ	- 0265/208-800
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		- 08008 208-888
• Marmed	- 0265/250-344	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Vasútállomás	- 0265/236-284
	- 0729-024-380	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
Labor	- 0751-114-307		- 0744-282-710
e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - koporsók, kellékek, koszorúk és halottszállítás	- 0265/263-865
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Maros megyei RMDSZ	- 0745-606-215
• Dora Medicals	- 0265/212-971		- 0745-606-269
• Radiológia, echográfia			- 0758-047-604
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		- 0265/264-442
			- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A maroszentgyörgyi GASTROMETAL MAGÁNCÉG LEMEZHAJLÍTÓGÉP-KEZELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-881, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (66067-1)

www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALJUK: tetőszerkezet elkészítését, tetőjavítást, tetőfedém lecserélését, kátrányos szigetelést, ácsmunkát, kerítés-, teraszkészítést, falazást, vakolást, szigetelést, anyagok beszerzését, belső munkákat: glettolást, festést, parketta lerakását. Amit kínálunk: kedvezményes árak; többéves szakmai tapasztalat; minőség/megbízhatóság; gyors, precíz munkavégzés. Tel. 0756-706-269. (13533)

VÁLLALUNK tetőmunkát, lemez-munkát, ácsmunkát, szigetelést, csatornák, teraszok, kerítések készítését, festést. Tel. 0759-467-356. (13611)

TELEFON: 0742-734-062, Hunor. Vállalunk tető-, ács-, bádógosmunkát, festést, meszelést, bármilyen kis javítást. (13749-1)

ALKALMAZUNK lakatost és hegesztőt. Tel. 0744-572-889. (22815-1)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk OROSZ ISTVÁNRA (Öcsi), a bőrgyár volt dolgozójára halálának első évfordulóján, aki búcsú nélkül ment el a végtelenbe.

Feledni téged nem lehet, hisz szereteted és humorod megmarad szívünkben. Ha emlegetünk, köztünk vagy. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Ezt kívánja a gyászoló család. (13886)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, rokon, szomszéd, jó barát,
GIDÓFALVI ILDIKÓ

életének 87. évében csendesen megpihent.

Temetése november 19-én, pénteken 14 órától lesz a református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-l)

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, nagypapa, após, apatárs, rokon, barát, a Traian Vuia szaklíceum volt oktatómestere,

KOVÁCS JÓZSEF

életének 75. és házasságának 45. évében, türelemmel viselt szenvedés után csendesen megpihent.

Utolsó útjára csütörtökön 13 órakor kísérik a római katolikus temetőbe.

Búcsúzik tőle felesége, Margit, három gyereke: Levente, Szilárd-Zoltán, családjuk, illetve Lajos-Alpár és barátnője, két szeretett unokája: Krisztián és Eszterke, valamint testvére, Nusi és fia, Laci.

A család döntése értelmében koszorúmegváltás lehetséges, az összegyűlt pénzzadományokat a Szent Erzsébet-templom javára fordítjuk. (-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagytata, testvér, nagybácsi, rokon, jó barát,

KVACSKAY KÁROLY MIKLÓS

2021. november 15-én megpihent.

Temetése november 18-án, csütörtökön 15 órakor lesz a római katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Lánya, Katalin, fia, Károly, unokái: Csanád, Izabella, Erik és Márk. (13881-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa és nagypapa,

SZABÓ LÁSZLÓ

életének 90. évében csendben eltávozott.

Drága halottunkat november 19-én, pénteken 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben, unitárius szertartás szerint. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.”

(I. Kor. 13,13)

A Marosvásárhely-Kövesdombi Unitárius Egyházközség keblitanácsa őszinte együttérzését fejezi ki a gyászoló családnak **SZABÓ LÁSZLÓ** mérnök úr, egyházközségünk tiszteletbeli gondnokának elhunytával. (13896-1)

„A szeretet soha el nem múlik.”

(I. Kor. 13,8)

Az Unitarcoop Alapítvány munkaközössége őszinte együttérzését fejezi ki a gyászoló családnak **SZABÓ LÁSZLÓ** mérnök úr, az alapítvány alapító elnökének elhunytával. (13895-1)

Őszinte részvétünket fejezzük ki Kovács Lajosnak szeretett **ÉDESAPJA** elhunytával. Volt kollégái a Marosvásárhelyi Tanács RMDSZ-frakciójából. (-l)



NOVEMBERI KEDVEZMÉNY

Vásároljon szemüvegkeretet minimum
500 lej értékben és mi INGYEN adjuk
hozzá a lencsét!

Az ajánlat a készleten levő kezelt lencsére
vonatkozik, az akció részleteiről érdeklődjön a
Dora Optics kabinetekben!

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ța Mărășești, nr. 21.
0733 553 976

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918 nr. 7.
0735 786 853

MEDGYES
Str. Pompierilor nr. 4
0735 830 678

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
B-dul 1 Dec. 1918, nr. 126.
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor, nr. 1.
0733 553 973

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, nr. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
Str. Cardinal Alexandru Todea,
0728 908 856

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-dul Libertății 12/2
0733 553 971



Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:



Philippe Sands
Kelet-nyugati
utca



Karen Hawkins
Olthatatlan
szendvedély

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám



MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket, hogy környezetvédelmi engedély kibocsátását kérte „a 142-es megyei út korszerűsítése Dicsőszentmárton - Balavásár 10+345-10+645 km-szelvény, Maros megye” elnevezésű projektre, amelyet Maros megyében, Mikefalva község területén javasol kivitelezésre.

A javasolt tervre vonatkozó információk a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökségtől kérhetők a 0265/314-984-es telefonszámon, faxon a 0265/314-985-ös számon, e-mailen az office@apmms.anpm.ro címen, valamint a Maros Megyei Tanács székhelyén vagy a cjmures@cjmures.ro e-mail-címen.

Az érdekeltek megjegyzéseiket elküldhetik e-mailen az office@apmms.anpm.ro címre.



Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

Expoziție cu vânzare:
antichități și handmade

Régiség- és kézimunkavásár



19.11 - 21.11.2021

Promenada

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

